VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL SUDBURY 1

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 91 — Vol. L vuosikerta | Sudbury, Ont. | Lauantaina, elok. 6 p. — Saturday, Aug. 6, 1966

Stelcon terästyöläiset ovat lakossa

Poliisien oli suojeltava union johtajia; terästyöläiset vaativat palkkojensa korottamista USAn palkkatasoon

Hamilton. — Noin 12,500 Steel Co. of Canada Ltd:n työläistä aloitti keskiviikkona valtuuttamattoman lakon työolosuhteittensa parantamiseksi.

Keskiviikkoiltana alkanut lakko levisi nopeasti Stelcon neljään suurempaan tehtaaseen Hamiltonissa. Lakon johdosta on United Steelworkers of America-union 12,500 jäsentä työtaistelussa ja sen lisäksi 3,500 ei-unioon kuuluvaa työläistä on pois työstä.

Teräsunion johtajat tuomitsivat tämän lakon mikä alkoi kiistakysymyksen ollessa sovittelulautakunnan käsiteltävänä. Union johtajat olivat odottaneet, että sovittelulautakunta esittää Torontossa raportin uudesta työehtosopimuksesta tänä sunnuntaina.

Lakon alkamisesta on syytetty "kuumapäitä", "kommunisteja" ja vieläpä "canadalaista autonomiaa vaativia teräsunion jäseniä", mutta ilmeiseltä näyttää kuitenkin, että työläiset ovat tyytymättömiä sekä vallitseviin työolosuhteisiin että unionsa johtoon.

Huomioiden sen, että teräsunioon kuuluvat Incon työläiset ovat Sudburyssa ja Port Colbornessa olleet noin kolme viikkoa lakossa, teräsunion noin 30,000 jäsentä on nyt valtuuttamattomassa lakossa.

Teräsunion osasto No. 1005 jäsenyyteen kuuluvien noin 2.500 työläisen sanotaan työntyneen Hamiltonissa erään tehtaan portilla kohti omia johtajiaan, jotka kehoittivat miehiä palaamaan työhön. Poliisit piirittivät nopeasti nämä union virkailijat ja kyyditsivät heidät autoilla pois lakkopaikalta. Neljä miestä vangittiin lievemmän kahakan johdosta. Mainitun unio-osaston presidentti John Morgan joutui miesten vihamielisyyden kohteeksi kun hän kehoitti työläisiä palaamaan työhön.

Morgan sanoi, että miehet vahingoittavat omaa asiaansa, jos he jatkavat lakkoa.

Union virkailijat syyttävät, että jotkut miehet olivat tahallisesti harhauttaneet toisia kertomalla heille, että luottamusmiehet (stewards) ovat lakon valtuuttaneet. Union johtajain yrityksistä huolimatta miehet kieltäytyivät lakkovahtilinjojen purkamisesta.

Terästyöläisten union canadalaisjohtaja William Mahoney julkaisi Torontossa lausunnon tuomiten työläisten valtuuttamattomat lakot, vaikka hän sanoo ymmärtävänsä miksi työläiset ovat näin menetelleet.

Mr. Mahoney arvosteli Ontarion työsuhdelautakunnan sovittelumenettelmien pakottavia piirteitä ja sanoi niiden aiheuttavan lakkoja.

"Työväenliike on jatkuvasti osoittanut, että meidän sovittelulakimme eivät sovittele, vaan ärsyttävät ja kiihottavat. Minä olen hirveän vakuuttunut siitä, että viimeksikuluneet kuukaudet ovat antaneet opetuksen niille jotka väittävät, että union jäsenet ovat tyytymättömiä siksi kun union johtajat sanovat, että heidän tulee olla tyytymättömiä. Olen myös vakuuttunut, että viimeksikuluneet kuukaudet ovat saaneet lainlaatijakuntamme vakuuttuneiksi, että näihin typeriin ja vanhanaikaisiin lakeihin on saatava muutoksia", sanoi mr. Mahoney.

Mutta mr. Mahoney puolestaan syytti työläisiä tavallaan siitä ilkeämielisyydestä, mistä hän sanoi joidenkin piirien aikaisemmin syytelleen union johtajia "tyytymättömyyttä lietsoessa". Hän tuomitsi valtuuttamattomien lakkoihin ryhtyneet tuhannet työläiset sanoen:

"Ne jotka sivuuttavat union demokraattiset menettelytavat eivät avusta ainoastaan yhteiskunnan taantumuspiirejä, vaan vahingoittavat myös unioa ja vaarantavat koko kollektiivista työehtosopimusjärjestelmää.

Minä pyydän union jäseniä kaikkialla tukemaan valitsemiaan virkailijoita ja noudattamaan uniomme asianmukaisia menettelymuotoja.

Ennen sovittelulautakunnan kokousta työnantajat sanoivat tarjonneensa Hamiltonin terästyöläisille 60 sentin arvosta tunnilta parannuksia työehtosopimuksen perusteella. Union toimesta selitettiin kuitenkin, ettei yhtiön tarjous ollut 3 vuoden ajalta kuin 40 sentin arvoinen, palkat ja ns. reunaetuisuudet huomioonottaen.

Työläisten tyytymättömyyden perussyynä tuntuu olevan edellinen 3-vuotinen työehtosopimus, minkä perusteella he saivat palkankorotukset ja muut parannukset huomioonottaen arviolta 28—32 sentin etuisuudet tunnilta. Autotyöläiset saivat heti terästyöläisten sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen paremman sopimuksen ja korotuksen.

Unio on vaatinut sitä, että canadalaisten terästyöläisten palkat on nostettava samalle tasolle missä on yhdysvaltalaisten terästyöläisten palkat. Erään arvion mukaan canadalaisten terästyöläisten tuntipalkat (ns. reunaetuisuudet huomioonottaen)ovat noin $1.20 huonompi kuin yhdysvaltalaisten palkka kun sikäläiset terästyöläiset saavat voimassaolevan työehtosopimuksen perusteella uuden palkankorotuksensa.

Teollisuuspiirit tukevat Wilsonin talousohjelmaa

Lontoo. — Teollisuusjohtajat päättivät keskiviikkona antaa määräajaksi kannatuksen palkka- ja hintajäädytykselle.

Noin 14,000 liikelaitosta edustava "The Confederation of British Industry" järjestö keskusteli koko päivän maan talouskriisistä ja päätti antaa tukensa hallituksen ohjelmalle.

Gowon ottanut vallan käsiinsä Nigeriassa

Lagos. — Pääkaupungissa oli keskiviikkona kaikki rauhallista ja maan uusi hallitsija, everstiluutnantti Yakubu Gowon, näyttää olevan tilanteen kontrollissa. Keskiviikkona levisi huhuja, että valtion entinen päämies, kenraalimajuri Johnson Aguiyi-Ironsi on murhattu.

Nigerian armeijan everstiluutnantti Yakubu Gowon, joka on neuvotellut sovinnosta kapinallisten puolesta, ilmoitti viime maanantaina Nigerian radion välityksellä ottaneensa vallan. Gowon vahvisti tiedon, että kapinalliset ovat kidnapanneet valtionpäämiehen, kenraali Johnson Aguiyi-Ironsin, mutta ei sanonut tietävänsä tämän olinpaikkaa. Everstiluutnantti määräsi kaikkia armeijan sotilaita pysyttelemään parakeissaan.

Eversti Gowonin osuutta kapinaan ei vielä tunneta tarkalleen. Hänet nimitettiin Nigerian armeijan esikuntapäälliköksi tammikuun kaappauksen jälkeen, joka nosti kenraali Ironsin valtaan.

Gowon kuuluu maan pohjois-osan muhamettilaisiin hausoihin kuten perjantaina kapinansa aloittaneet armeijan sotilaat. Hausat vastustavat kenraali Ironsin politiikkaa, joka tähtäsi heimoalueiden lopettamiseen sekä Nigerian yhtenäistämiseen ja voimakkaaseen keskushallintoon. Hausat pelkäsivät Ironsin politiikan vievän siihen, että he joutuvat alistettuun asemaan etelän suuren ibo-heimon suhteen.

Eversti Gowon sanoi radiopuheessaan:

"Aika on näyttänyt, ettei yhtenäishallitus kestänyt." Hän sanoi kuitenkin aikovansa jatkaa ylipäällikön aloittamaa politiikkaa. Ylipäälliköllä hän tarkoitti ilmeisesti kenraali Ironsia.

"— Me tulemme myös kunnioittamaan kaikkia kansainvälisiä sopimuksia ja sitoumuksia sekä taloudellisia sitoumuksia, joita edellinen hallitus on tehnyt. Meidän ulkopolitiikkamme jää ennalleen, ja kaikenlainen ulkomaiden asioihimme sekaantuminen tulkitaan hyökkäysteoksi, sanoi Gowon.

Eversti Gowon sanoi ottaneensa vallan käsiinsä korkeimman sotilasneuvoston enemmistön suostumuksella. Hänen valtaantuloaan edelsivät kapinallisten hausojen ja sotilashallituksen väliset sunnuntai-illan neuvottelut. Niiden keskeisenä aiheena lienee ollut maan muhamettilaisen pohjoisosan mahdollinen irroittaminen Nigerian valtiosta.

VIIME TIEDOT

Saigon. — Ranskan uutistoimisto tiedoittaa Hanoista, että Yhdysvaltain tiistaina suorittama Haiphongin ilmapommitus vaati paljon ihmisuhreja siviiliväestön keskuudessa. Agence France Pressn kirjeenvaihtaja Jean Raffaeli sanoo silminnäkijän kertoneen, että hyökkääjäin oli poistuttava paikalta kovan ilmapuolustustulen johdosta. Hän sanoo 40 ihmistä kuolleen yksistään Cam-Bo-nimisessä laitoksessa, ja että vierailijat olivat nähneet tässä Vietnamin-Tshekkoslovakian ystävyyssairaalassa 16 lasta odottamassa haavojensa sitomista.

New York. — Suurin osa Yhdysvaltain teräsyhtiöistä seurasi torstaina Inland Steel-yhtiön aikaisempaa johtoa ja nostivat hallituksen "inflaatiovastaisesta ohjelmista" perustamatta teräksen hintaa 2.1-prosenttisesti. Teräksen hinnan korotuksen uskotaan johtavan myöhemmin autojen ja muiden tavarain hintojen korotuksiin.

Rangoon. — Eräs 50-vuotias budhalaismunkki antoi Budhalle uhrin polttamalla itsensä kuoliaaksi Toungoossa, noin 160 mailia täältä pohjoiseen. Munkin sanotaan valelleen viittansa gasoliinilla ja sytyttäneen sen palamaan. Viime tiistaina oli budhalaisuskon ensimmäinen paastopäivä, jolloin Budhalle annetaan tavallisesti uhrilahjoja.

Austin, Tex. — Eräs patologi tiedoitti torstaina, että entinen USAn merijalkaväen tarkka-ampuja, Charles J. Whitman oli asiallisesti puhuen parhaassa terveydentilassa silloin kun hän tappoi vaimonsa ja äitinsä sekä 13 muuta ihmistä, ampumalla umpimähkään ihmisiä Texasin yliopiston tornista. Whitmanin päässä oli 6—12 kk. vanha, ei-pahanlaatuinen (ei-syöpä) kasvinnainen mikä on voinut lääkärien selityksen mukaan aiheuttaa Whitmanille aika-ajottaista päänkipua, mutta sen ei uskota mitenkään vaikuttaneen hänen mielentilaansa.

'Sotarikosoikeuden' jäsenten nimet on nyt julkaistu

New York. — Tiistaina julkaistiin lordi Bertrand Russellin muodostaman kymmenhenkisen "sotarikosoikeuden" jäsenten nimet. Mainitun "sotarikosoikeuden" tehtävänä on käsitellä presidentti Johnsonia, puolustusministeri McNamaraa ja ulkoministeri Ruskia vastaan Vietnamin sodan johdosta nostetut syytökset.

Kautta maailman tunnettu filosofi ja rauhanpuolustaja, 94-vuotias lordi Russell tiedoitti viime kesäkuussa, että hän muodostaa sotarikosoikeuden, mikä kokoontuu Pariisissa siksi kun Ranskassa on Vietnamin asiain käsittelyn yhteydessä vähemmän vaikeuksia maihinnousuluvan saannissa.

"Sotarikosoikeus" koostuu seuraavista henkilöistä:

Danilo Dolci, italialainen kirjailija; Lelio Bassom, italialainen sosialisti; Josue de Castro, YK:n ruoka- ja maatalousneuvoston brasilialainen puheenjohtaja; Vladimir Dedijer, jugoslavialainen poliittinen tiedemies; Isaac Deutscher, Stalinin ja Ttrotskin elämäkertakirjan kirjoittaja; ranskalaiset kirjailijat Jean Paul Sartre ja Simone de Beauvoir Marat Sade-nimisen näytelmän kirjoittaja Peter Weis ja lordi Russell.

NL:n ja USA:n suhteita häiritsee Vietnamin sota, sanoi Kosygin

Kiinan hallituksen Neuvostoliittovastainen propaganda auttaa vain USAn imperialismia

Moskova. — Neuvostoliiton pääministeri Aleksei Kosygin sanoi keskiviikkona, että Yhdysvaltain hyökkäyssota pientä Vietnamin kansaa vastaan häiritsee NL:n ja Yhdysvaltain välisten suhteiden kehitystä, ja että Kiinan Neuvostoliitto-vastainen propaganda auttaa ensikädessä Yhdysvaltain imperialismia.

Vietnamin asioista puhuessaan pääministeri Kosygin sanoi, että Neuvostoliitto on antanut jatkuvaa ja horjumatonta tukea Vietnamin kansalle "amerikan hyökkäysvoimien karkoittamiseksi". Hän sanoi: "Neuvostoliitto tulee tekemään kaikkensa auttaakseen Vietnamin kansaa ajamaan amerikkalaiset pois Vietnamin maaperältä niin pian kuin mahdollista."

Pääministeri Kosygin sanoi, että Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain suhteita varjostaa täydellisesti Washingtonin hyökkäävä ulkopolitiikka.

Joitakin vuosia sitten, hän sanoi "Washingtonin korkeissa piireissä oli valonsäteitä realistisesta suhtautumisesta kansainvälisiin kysymyksiin". Mutta tänään, sanoi Kosygin, Yhdysvalloissa korostetaan yhä enemmän hyökkääviä suunnitelmia, jotka eivät karta toisten maiden sisäisiin asioihin sekaantumista. Yhdysvaltain hallituksen täytyy käsittää, hän sanoi, että tämä seikka lyö synkän varjon Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain suhteiden ylle.

Kosygin sanoi, että hyökkäysohjelmaa kannattavilla piireillä on nyt ilmeisesti "yliote Washingtonissa", mutta me tiedämme, että Yhdysvalloissa on myös toisia, realisemmin asioihin suhtautuvia piirejä.

Kremlin ponnistelut suhteiden parantamiseksi Kiinan Kansantasavallan kanssa ovat osoittautuneet hedelmättömiksi, selitti pääministeri Kosygin jatkaen, että Kiinan lehdistö on viimeaikoina hyökännyt entistä kiivaammin Neuvostoliittoa vastaan.

Tässä neuvostoliittovastaisessa propagandassa vääristellään täydellisesti Neuvostoliiton asioita yleensä ja erikoisesti Neuvostoliiton ulkopolitiikkaa, sanoi Kosygin väittäen, että kiinalaispropaganda on viime aikoina kohdistunut enemmän Neuvostoliittoa kuin Yhdysvaltain imperialismia vastaan, tehden siten suurta palvelua Amerikan imperialismille, kuten hän sanoi.

Kaikesta huolimatta, selitti pääministeri Kosygin, Neuvostoliitto pyrkii edelleen suhteiden parantamiseen Kiinan kanssa marxilais-leninismin pohjalla.

USAn SUURI HASTINGS OPERATIO MYNKÄKSI

Yhdysvallat menettänyt tänä vuonna omien tietojensa mukaan 2,691 kaatuneissa ja 15,012 haavoittuneissa; pommitus jatkuu edelleen

Saigon. — Yhdysvaltain ilmavoimien suuret B-52 koneet pommittivat torstaina jälleen demilitarisoitua aluetta Pohjois-Vietnamin rajalla. Samaan aikaan Stratofortress-koneet pudottivat suuria pommejaan viidakkoon alueella, missä Pohjois-Vietnamin jalkaväkidivisionaksi sanotun armeijayksikön sanotaan pelastuneen amerikkalaisen merijalkaväkijoukon hävitysyrityksestä.

Yhdeksäntoista päivää kestänyt USA:n merijalkaväen suuri Hastings-operatio päättyi keskiviikkona amerikkalaisten saamatta taisteluyhteyttä pohjois-vietnamilaiseksi divisionaksi sanotun taisteluyksikön kanssa. Amerikkalaiset sanovat laskeneensa operation tuloksena "824 vihollisen kaatunutta" ja arvelevat että muita kaatuneita oli 1,000.

Samalla kertaa Yhdysvaltain asevoimien päällystö tiedoitti torstaina, että viime viikon taisteluissa kaatui 99 amerikkalaista ja haavoittui 136. Vastaavat luvut sitä edeltäneeltä viikolta olivat 136 ja 578.

Amerikkalaisten epävirallisten tietojen mukaan tänä vuonna on Vietnamissa kaatunut 2,691 yhdysvaltalaista ja haavoittunut 15,012. Kaikkiaan on tammikuun 1 päivästä 1961 lukien, jota päivää pidetään Yhdysvaltain varsinaisena sotaan liittymishetkenä, kaatunut 4,539 amerikkalaista.

Etelä-Vietnamin asevoimien kaatuneiden määrä oli viime viikolla 200. Amerikkalaiset sanovat, että Vietkong sissit menettivät viime viikolla 1,153 kaatuneissa ja 120 vangeiksi saaduissa.

NL sanoo USAn pommittaneen valvontakomissionia

Moskova. — Kambodshassa oleva neuvostoliittolaisen uutistoimiston TASSin kirjeenvaihtaja ilmoitti keskiviikkona, että yhdysvaltalaiset lentokoneet hyökkäsivät useita kertoja lähellä Etelä-Vietnamin rajaa ryhmää vastaan, missä oli myös kansainvälisen valvontakomission jäseniä.

TASS sanoo amerikkalaisten ampuneen tätä ihmisryhmää kohti raketteja ja muita panoksia. Tämä tapahtui tiistaina ko. ryhmän suorittaessa tutkimuksia raportista, että aikaisemmin oli pommitettu Anlong Trach-nimistä rajakylää, noin 60 mailia Saigonista koilliseen. Kansainvälisen valvontakomissionin jäseninä on Canadan, Puolan ja Intian edustajat.

TASS sanoo, että mainittua kylää oli juuri pommitettu, ja että rakennuksia oli vielä tulessa kun "kaksi yhdysvaltalaista hävittäjäkonetta teki hyökkäyksiään. Kolmekymmentä minuuttia ilmarosvot ahdistivat puolustuskyvyttömiä ihmisiä avoimella kentällä", tiedoittaa TASS.

Sairashuoltolain käsittelyä ei viivytetä sanoo pääministeri Pearson

Eric Kierans ennustaa kuitenkin, että lain voimaanastuminen voi lykkääntyä 3-4-vuodella; 7 maakunnan pääministerit poikkiteloin "medicaren" tiellä

Ottawa. — Pääministeri Lester B. Pearson sanoi keskiviikkona, että Torontossa pidetyn kahdeksan maakunnan pääministerikonferenssin kielteinen asenne ei tee muutoksia liittohallituksen suunnitelmiin kansallisen sairashuoltolain laatimisen kohdalta. Myöhemmin hän antoi kuitenkin ymmärtää, että liittohallitus on valmiina keskustelemaan maakuntahallitusten kanssa ko. lakiehdotuksen rahoittamissuunnitelmasta ensi syksynä pidettävässä liitto- ja maakuntahallitusten konferenssissa.

Hän sanoi keskiviikkoisessa lehdistön informaatiotilaisuudessa, että maakuntahallitukset voivat itse päättää, hyväksyvätkö he liittohallituksen tarjouksen maksaa toisen puolen sairashuoltopalvelusta, vai eivätkö he halua sitä. "Jos maakunnat eivät halua siihen osallistua, se on niiden asia", hän sanoi ja selitti:

"Me olemme antaneet lupauksen, että laaditaan laki, minkä perusteella on mahdollista saada kansallinen sairaushuoltopalvelu."

Torontossa viikon alussa pidetyssä maakuntien pääministerien konferenssissa esitti seitsemän (kahdeksasta) pääministeriä arvostelevia lausuntoja liittohallituksen sairaushuolto-lakiesityksestä.

(Quebecin entinen terveysministeri Eric Kierans sanoi tiistaina Couchichingin konferenssissa, että liittohallituksen horjuva johto voi johtaa siihen, että kansallista sairaushuoltopalvelua on odotettava ehkä kolme tai neljä vuotta. Hän sanoi, että Ottawan lupaama sairaushuoltopalvelu heinäkuun lopusta lukien 1967 "on ilmassa" vaikka enemmistö canadalaisista kannattaa sitä.)

Ainoastaan Albertan maakuntahallitus vastustaa sairaushuoltolakia yleensä. Saskatchewanin maakuntahallitus kannattaa sitä. Seitsemän muun maakunnan pääministerit sanoivat kannattavansa sairaushuoltopalvelua periaatteessa mutta he vastustavat finanssi- ja muista syistä liittohallituksen lakiehdotuksen yksityiskohtia.

Vastaten välillisesti maakuntien pääministerien vaatimukseen, että sairashuoltopalvelua koskevasta lakiehdotuksesta olisi edelleen neuvoteltava, pääministeri Pearson sanoi, että lakiehdotusta koskevat yksityiskohdat ovat olleet jo hetken aikaa maakuntahallitusten tiedossa, ja että kun aikaisempien suunnitelmien mukaan liitto- ja maakuntahallitusten konferenssi kokoontuu tänä syksynä, niin maakuntahallitukset voivat esittää asiansa siellä.

Kysyttäessä, että onko mahdollista, jotta sairashuoltopalvelua koskevan lain voimaantuloaikaa lykätään heinäkuun 1 päivästä 1967 tuonnemmaksi, pääministeri Pearson sanoi, että mikään ei ole varmaa ennen kuin parlamentti hyväksyy ko. lain.

Liittohallituksen ehdotus kansalliseksi sairashuoltolaiksi käsiteltiin alahuoneen istunnossa ensimmäisessä lukemisessa ennen kesäloman alkua. Sen pitäisi tulla käsiteltäväksi toisessa lukemisessa tänä syksynä. Parlamentin jäsenet palaavat kesälomalta Ottawaan lokakuussa uudelleen alkavaan istuntoon.

200 lammasta meni paimenten riidasta

Rooma. — Sisilialaiset poliisit ovat vanginneet 2 paimenveljestä, joita syytetään siitä, että he viilsivät toisille paimenille kuuluvien 200 lampaan kurkut auki.

Angelo ja Rocco Cavallo ovat kauan aikaa kilpailleet Ignazion ja Roccon kanssa alueen paimenten johtaja-asemasta.

HAASTERYNTÄYSTULOS ON NYT $3,940.14

Nyt saapui yli 40 lahjoitusta ja suuri määrä haasteita sanavapauden ystäville

Lehtiemme talousaseman turvaamiseksi saatiin keskiviikkoiltaan mennessä taas 41 lahjoitusta ja niiden ansiosta oikein kaunis rahasumma $214 00, sekä huomattava määrä uusia haasteita muille sanavapauden ystäville ja kannattajille. Suurkiitos lahjoituksista ja haasteiden jatkamisesta!

Aikaisemmin julkaistut lahjoitukset huomioiden tämä tarkoittaa, että Vapauden ja Liekin hasaterahastoon on nyt kertynyt kaikkiaan $3,940.14. Varmaa siis on, että tulevalla viikolla päästään siirtymään uudelle tuhannelle.

Alueittenvälisessä kilpailussa on Pohjois-Ontario vielä yksinäisessä korkeudessaan, mutta näyttää siltä, että muut alueet, varsinkin lehtemme kotialue, ovat viimeaikoina hieman lyhentäneet sen etumatkaa.

Tulokset alueittain ovat nyt seuraavat:

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yhteensä	Pros.
POHJOIS-ONTARIO	$1,300.00	$1,361.00	$ 30.00	$1,391.00	107.
Keski-Ontario	1,830.00	1,254.64	67.00	1,321.64	77.68
Alberta	90.00	20.00	29.50	49.50	55.
Quebec	250.00	118.00	13.00	131.00	52.4
Man. & Sask.	55.00	15.00	6.50	21.50	39.09
British Columbia	650.00	140.00	99.00	239.00	36.76
Etelä-Ontario	1,325.00	387.50	33.50	420.50	31.73
Länsi-Ontario	1,500.00	311.00	52.00	363.00	24.2
USA			3.00	3.00	
	7,000.00	3,606.64	333.50	3,940.14	56.28

Lahjoituksia ja uusia haasteita saapui tähän katsaukseen eri puolilta maata seuraavasti:

ERKKI PENTTINEN, Toronto, Ont. vastaa $2.00 saamaansa haasteeseen ja haastaa Urho Rauhanen, Beaver Lake, Ont.

LAILA JA UNTO PENTTINEN, Toronto, Ont. vastaavat $5.00 saamiinsa haasteisiin ja haastavat seuraavat: Eddy Kinnunen, Sudbury, John Mäki, Toronto ja Leo Luopa, Beaver Lake tekemään samoin.

HELGA JA HEIKKI ALIKOSKI, Soo, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi, että niiden ilmestyminen olisi turvattu.

LINDA JA J. NISSILÄ, St. Catharines, Ont. lahjoittavat $10.00 Vapauden ja Liekin talousaseman turvaamiseksi.

(Jatkuu sivulla 3)

LIIAN LOISTAVA URA TUTKITTAVANA

San Francisco. — USA:n laivaston kapteeni, Archir C. Kuntze, jota hänen amerikkalaisystävänsä sanovat usein Saigonin pormestariksi, on lomalla Yhdysvalloissa, laivaston 12. alueen päällystön tutkiessa raporttia jossa syytetään häntä henkilökohtaisesta varomattomuudesta.

Viime kesäkuuhun mennessä, jolloin armeija otti haltuunsa laivaston operatiot, Kuntze johti lähes kaksi vuotta Etelä-Vietnamin yhtä suurinta liikettä, varaten 137,000 miestä käsittävälle USAn armeijalle logistista (sotajoukkojen siirtämistä ja majoitusta koskeva toimihaara) tukea.

Hänen päämajansa palveluksessa oli Saigonissa 9,052 vietnamilaista ja sen palkkamenoista virtasi vuonna 1965 noin $13,200,000 paikallisille markkinoille. Sen (päämajan) tehtävänä oli varata majoituspaikkoja sotilaille, hankkia sairaaloita ja huolehtia satamista ja yhdysvaltalaisten asevoimien kaupoista suurelta osalta Etelä-Vietnamissa.

Kuntze, 45-vuotias ammattisotilas Sheboyganista, Wis., siirrettiin heinäkuussa laivaston kahdennentoista alueen päämajaan San Franciscoon ja on nyt 30-päiväisellä lomalla.

New York Times tiedoittaa Saigonista, että syytöksiä Saigonissa selvitellyt tutkijalautakunta ehdottaa Kuntzen vetämistä sotaoikeuteen. Lainaten korkean tahon lausuntoa Times sanoo mainitun lautakunnan esittäneen Kuntzea vastaan seitsemän syytöstä koskien valuuttasäännösten rikkomista, hallituksen varojen väärinkäyttöä ja henkilökohtaista varomattomuutta.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75 USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25 Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Hiroshima-päivänä

Tänä lauantaina, elokuun 6 päivänä, tulee kuluneeksi 21 vuotta siitä hirvittävästä ihmisteurastuksesta, mikä suoritettiin Hiroshimaan pudotetun ensimmäisen atomipommin avulla.

Atomipommi tappoi siellä muutamassa hetkessä 78,150 ihmistä. Sen lisäksi haavoittui ja loukkaantui 37,425 ihmistä — ja 14,000 ihmistä on vieläkin kateissa, sillä heistä ei jäänyt siitä tulimerestä mitään tietoa.

Hiroshiman pommituksen vuosipäivänä järjestetään kautta maailman nyt, kuten aikaisempinakin vuosina, mielen osoituksia ja rauhankokouksia, joiden tunnuksena on ollut "Ei milloinkaan enää Hiroshimaa".

Tänä vuonna Hiroshiman muistopäivä-mielenosoitukset kohdistuvat erikoisesti Yhdysvaltain hyökkäyssotaa vastaan Vietnamissa, ettei se paisuisi yli äyräittensä, kuten YKn pääsihteeri U Thant äskettäin sanoi, ja vetäisi koko ihmiskuntaa ydinasesodan hirvittäviin liekkeihin. Tässä mielessä järjestetään elokuun 6—9 pnä Hiroshiman päivän mielenosoituksia ja kokouksia missä vaaditaan erikoisesti Vietnamin sodan lopettamista.

Canadassa järjestetään Hiroshiman muistopäivänä Vietnamin sotaa vastaan kohdistuvia lukuisia mielenosoituksia ja protestikokouksia. Käytännöllisesti katsoen Canadassa elokuun 6—9 pnä järjestettävät sotavastaiset mielenosoitukset yhtyvät muualla maailmassa pidettäviin samantapaisiin mielenosoituksiin. Näin kehittyy tästä Hiroshiman päivän vietosta maailmanlaajuinen protesti Yhdysvaltain raakaa ja kokonaan tuomittavaa hyökkäyssotaa vastaan Vietnamissa.

Lehtemme edustajalla oli SCAULn ja CSJn yhteisessä suurjuhlassa viikko sitten tilaisuus keskustella lukuisten amerikkalaisten kanssa. Näiden keskustelujen yhteydessä saatiin poikkeuksetta todeta, että vaikka Yhdysvaltain suomalaiset ovat "amerikkalaistuneet", kuten tällä puolen rajaa me olemme "canadalaistuneet" siinä määrin, että he pitävät Yhdysvaltoja "omana maanaan", ja että he ovat ylpeitä USAn lukemattomista saavutuksista edistyksen ja ihmiskunnan hyvinvoinnin hyväksi, he ovat murheissaan hallituksensa sotaisesta ohjelmasta Vietnamissa, ja kannattavat kaikkia niitä toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on saada Yhdysvallat takaisin rauhan tielle sekä sitä tietä tunnustamaan pienen Vietnamin kansallisen itsemääräämisoikeuden v. 1954 allekirjoitetun Geneven sopimuksen pohjalla.

Samoin eri yhteiskuntapiireihin lukeutuvat canadalaiset täkäläiset maanmiehemme mukaanlukien, ovat tuominneet sen kun Canadan hallitus on antanut avoimen ja myös salatun tukensa Yhdysvaltain hyökkäyspolitiikalle Vietnamissa.

Tässä tilanteessa vietetään Canadassa Hiroshima päivää tänä lauantaina. Eri puolilla maata järjestettävien mielenosoitusten keskeisenä tunnuksena tulee ennakkotietojen mukaan olemaan: "Lopettakaa Vietnamin sota nyt — ei enää koskaan Hiroshimaa."

Vancouver Peace Action League-niminen järjestö on tiedoittanut, että canadalaisten ja yhdysvaltalaisten toimesta järjestetään yhteisvoimin jättiläiskokoinen rauhankokous Peace Archille lauantaina, elokuun 6 pnä. Tämä tilaisuus järjestetään yhteisvoimin Vancouverin ja Seattlen rauhanpuolustajain toimesta.

Samantapaisia rauhankokouksia Vietnamin sodan lopettamiseksi järjestetään Hiroshiman pommituksen vuosipäivänä Niagara Fallsilla, Torontossa, Hamiltonissa, eri puolilla Quebecia ja monella muulla paikkakunnalla Canadassa.

Me puolestamme yhdymme niihin hyvää tarkoittaviin canadalaisiin, jotka katsovat, että Vietnamin sota olisi lopetettava ennen kuin se johtaa uuteen Hiroshimaan ja Nagasakiin, ja että itsenäisemmin esiintyen Canadalla olisi mahdollisuus myötävaikuttaa Vietnamin sodan lopettamiseksi.

Uusi oikeistopuolue

Pitemmän aikaa saatujen "huhutietojen" ja "arvelujen" jälkeen ilmoitettiin äskettäin "uuden oikeistosiiven puolueen" perustamisesta.

Pian sen jälkeen "selitettiin" kuitenkin, ettei kysymys ole varsinaisesta äärioikeiston puolueen, vaan jonkinlaisen poliittisen säätiön (The National Public Affairs Research Foundation) perustamisesta.

Mutta huolimatta siitä millä nimellä tämä uusi järjestö, puolue tai säätiö toimii, selvää on, että se pyrkii vetämään mukaan äärioikeiston voimat yleensä, huolimatta siitä, ovatko ne aikaisemmin kuuluneet konservatiivi- tai liberaalipuolueen tai Social Creditin jäsenyyteen. Vaikka asianomaiset ovat sen kieltäneet, ilmeistä kuitenkin on, että tämä äärioikeiston hyväksi perustettu poliittinen työkalu, on alusta pitäen saanut melkoisesti käyttövaroja.

Alustavien tietojen mukaan tämän oikeistolaissäätiön palkallisena tutkimustyön tekijänä on Albertan Social Credit puolueen pääministerin poika, Preston Manning, jonka palveluksessa on torontolaisessa toimistossa alusta pitäen pari kirja-avustajaa. Kun lisäksi muistetaan, että tämän oikeistoryhmän yhtenä puhemiehenä esiintyy Social Creditin entinen vaalikampanjan johtaja David R. Wilson, niin silloin näkyy jo se mahdollisuus, että pääministeri Manningista voidaan kruunata uuden oikeistopuolueen kansallinen johtaja, jos nimittäin "tappurat syttyvät palamaan" poliittisella kentällä.

Samoin kuin pääministeri Manning, tämä uusi oikeistoryhmä tuomitsee sosiaalisen lainlaadinnan parantamisen. Se näkee suuren vaaran uhkaavan maamme taloutta, esim. siitä, jos laaditaan liittohallituksen kauan lupaama kansallinen sairaushuoltolaki jne.

Muistaen fasismin nousun ajat Euroopassa, meillä canadalaisilla ei ole mitään oikeutusta tällaisten oikeistoryhmien aliarvioimiseen.

Mitä on USA:n "vapaa lehdistö"

Jo Renaudot, joka vuonna 1631 perusti Ranskan ensimmäisen lehden, joutui kokemaan mitä lehdistön vapaus on: Ludvig XIV:n hovi teki kaikkensa voidakseen valvoa hänen lehtensä sisältöä. Nykyisten länsimaiden hallitusten ns. "vapaata lehdistöä" kontrolloiviin toimenpiteisiin verrattuna nämä yritykset olivat varsin tehottomia ja alkeellisia.

Yhdysvalloissa, kapitalistisen maailman suurimman lehdistön maassa ilmestyy nykyisin noin 1,800 sanomalehteä, tuhansia aikakauslehtiä ja muita julkaisuja. Tämä valtava määrä saattaa tuntua hyvinkin monipuoliselta, mutta totuus on, että sitä ohjataan yhdestä keskuksesta.

Amerikan lehdistön ohjaus on sen voi helposti havaita — ulkoministeriön käsissä. Tosin kansallinen turvallisuusneuvosto ja eräät muut korkeat instanssit, joille ulkoministeriö on alistettu, saattavat käsitellä propagandakysymyksiä. Ulkoministeriö on kuitenkin se hermokeskus, johon kaikki ulkopolitiikan ja propagandan langat Yhdysvalloissa johtavat. Sinne käy jokaisen journalistin tie, vaikka hänellä olisikin jokin alkuperäisemmältä tuntuva tiedon lähde käytettävissään.

LEHDISTÖPALVELU JA AIVOTRUSTI

Jokin aika sitten minulla oli tilaisuus keskustella USAn ulkoministeriön lehdistöpalvelun päällikön kanssa. Hän kertoi, että virastossa järjestetään joka päivä klo 12 lyhyt tiedotustilaisuus (briefing) suppealle joukolle amerikkalaisia kirjeenvaihtajia. Briefingit valmistellaan huolellisesti. Lehdistöpalvelun virkailijat tulevat työhön hieman aikaisemmin kuin muut ulkoministeriön virkamiehet tutustuakseen sanomalehtiin ja muihin julkaisuihin ja tehdäkseen luettelon sen päivän tärkeimmistä kansainvälisistä kysymyksistä. Tämän jälkeen muotoillaan yhdessä ulkoministeriön paikallisten osastojen kanssa tietty näkökohta asiaan, ts. laaditaan ohjeet siitä, kuinka lehdistön tulee kirjoittaa käsillä olevasta kysymyksestä. Ohjeluonnokset pannaan lehdistöpalvelun päällikön pöydälle. Suuren osan niistä hän tarkistaa ja hyväksyy itse, osan hän antaa alivaltiosihteerin tai jopa jopa valtiosihteerin hyväksyttäväksi.

Vasta tämän jälkeen viraston tulkinta esitetään lehdistön edustajille. **Pieni analyysi osoittaa, että** USA:n "vapaa lehdistö" käsittää nämä ulkoministeriön suositukset suuntaviivoiksi. Lehdet saattavat yksityiskohdissa erota toisistaan; New York Times saattaa käsitellä jotakin aihetta kuivan asiallisesti, New York Daily News puolestaan ehkä kirjoittaa asiasta vauhdikkaasti ja sensaatiomaisesti. Kuitenkin kommenttien päälinja edustaa tavallisesti juuri sitä, joka on esitetty lehdistöpalvelun tiedotustilaisuudessa.

Ulkopoliittisen propagandan linja määritellään ulkoministeriön korkeimpien virkamiesten, eräänlaisen aivotrustin, myötävaikutuksella, vaikkakaan heidän tätä tehtäväänsä ei yleisesti tiedetä. Tähän ryhmään kuuluvat Llewellyn Thompson, Malcolm Toon, Raymond Garthof, ja edelleen Rothenberg, Sonnefeldt ja Cook. He pitävät hyödyllisempänä pysyä varjossa ja esittää vain taustatekijöiden osaa. Kuten eräs heistä sanoi, julkiset puheet saattaisivat vahingoittaa kontakteja ulkomaiden edustajiin. Ainoastaan poikkeustapauksessa he saattavat kirjoittaa lehdistölle omalla nimellään. Heidän vaikutuksensa tuntuu kuitenkin selvänä koko Amerikan propagandassa.

VALKOISEN TALON TULKINTA

Selvän kuvan USAn lehdistön ohjauksesta korkeimmalla tasolla antavat presidentin lehdistökonferenssit Valkoisessa talossa, jotka Theodore Roosevelt aikoinaan pani alulle. Jokainen myöhempi presidentti teki tähän systeemiin joitakin muutoksia, mutta tilaisuuksien sävy on pysynyt ennallaan: niissä annetaan lehtimiehille tulkinta asioista, ja tätä lehtien tulee seurata.

Presidentti Franklin Roosevelt piti noin 1000 lehdistökonferenssia, Truman yli 300, Eisenhower suunnilleen 200 ja John Kennedy joka järjesti niitä joka toinen viikko.

Nykyisellä presidentillä oli viime vuonna vain yhdeksän lehdistötilaisuutta, eikä tahti näytä tänä vuonnakaan kiihtyvän. Hän tapaa lehtimiehiä harvemmin siksi, että hän pelkää kiusallisia kysymyksiä varsinkin Vietnamin seikkailua koskevia.

Presidentin lehdistökonferenssit ovat muuttuneet paitsi tiheydeltään myön luonteeltaan. Editor and Publisher-lehdessä kirjoittaa Washingtonin lehdistön veteraani Richard Strout, että olisi palattava "muodollisiin" lehdistökonferensseihin, jotka määrättiin etukäteen ja joihin useiden lehtimiesten oli otettava osaa. Nykyisin tilaisuudet järjestetään — näin hän kirjoittaa — aivan odottamatta, ja vain pieni ryhmä lehtimiehiä voi saapua paikalle, lähinnä sellaiset, jotka ovat hyvissä kirjoissa Valkoisessa talossa. Nämä 20—30 lehtimiestä saavat ensimmäiset tärkeät uutiset, jotka hallitus päättää antaa julkisuuteen.

Tästä hyvästä heiltä vaaditaan virallisen poliittisen suunnan "lojaalia" esittelemistä ja sitä vastaavia kannanottoja. Ja he myös tavallisesti noudattavat tätä vaatimusta ja edustavat artikkeleissaan hallituksen linjaa. Ei ole mitenkään harvinaista, että nämä lehtimiehet — joukossa on melko tunnettuja journalisteja — toistavat kirjoituksissaan suoraan presidentin sanoja ja ajatuksia.

KUULIAINEN LEHDISTÖ

USA:n hallitus on tehokkaasti toteuttanut monopolisen lehdistökontrollinsa. Useimmat Yhdysvaltojen lehdet esittävät tärkeät kansainväliset ongelmat juuri siinä muodossa ja sävyssä kuin Washington vaatii. USA:n hallitus, niin kuin muidenkin länsimaiden hallitukset, on tehnyt lehdistöstä politiikkansa välikappaleen. Lehdissä tulee ilmi lähinnä vain se, mikä vastaa Washingtonin ulkopoliittista linjaa. Niinpä lukijat saavat vain seulottua ja siistittyä tietoa, jonka mukaan heidän on muodostettava mielipiteensä.

On melkoinen paradoksi, että maassa, jossa ilmestyy tuhansia sanoma- ja aikakauslehtiä ja jossa on parhaiten kehittynyt tietojenvälitys, väestö on vaillinaisesti informoitu ja ulkopoliittisesti huonosti ajan tasolla.

Korkeimman oikeuden jäsen William Douglas sanoo eräässä lehtisessä (Ajatuksenvapaus-otsikon alla), että useimmat ulkomaanuutiset, lähes 80 prosenttia, eivät tavoita lukijaa. Senaattori Morse puolestaan on sanonut, että maailmassa ja USA:ssa sattuu tärkeitä poliittisia tapahtumia,

(Jatkuu sivulla 4)

NL KUUHUN V. 1969 6 MIEHEN VOIMALLA

Neuvostoliiton avaruussuunnitelmiin kuuluu kosmonauttien lähettäminen Kuuhun vielä tämän vuosikymmenen aikana. Tämä käy ilmi tshekkoslovakialaisesta aikakauslehdestä Veda a Technika Mladezi, joka ei esitä aivan tarkkoja lukuja ja aikamääräriä, mutta joka antaa ymmärtää, että Neuvostoliiton tarkoituksena on suorittaa vakava laskeutumisyritys Kuuhun kuuden miehen voimalla yhdessä avaruusaluksessa joskus vuoden 1969 aikana.

Ruotsalaisen avaruustutkimusseuran lehden Astronautisk Revyn mukaan neuvostoliittolaiset ja tshekkiläiset ovat nykyisin yhteistoiminnassa avaruustutkimuksen alalla ja ruotsalaislehti vetoaa tähän pitäessään tshekkiläisen nuorisolehden tietoja huomionarvoisina.

Tshekkiläisessä lehdessä esitettyjen tietojen mukaan voidaan arvioida, että Neuvostoliiton avaruussuunnitelmiin kuuluu mm. seuraavia tavoitteita:

1966: Kuuden miehen avaruuslaivan lähettäminen maata kiertävälle radalle. Useiden kosmonauttien on määrä astua avaruusaluksen ulkopuolelle. Edelleen kolmen miehittämättömän avaruusaluksen lähettäminen Kuuhun, jotta saataisiin selville paras mahdollinen laskeutumispaikka. Yhden näistä pitäisi jäädä kiertämään Kuuta Luna-10:n tapaan.

1967: Jälleen kaksi kuuden miehen avaruuslentoa. Edelleen on kahden Voshod-sateliitin määrä suorittaa kahden viikon kestävyysiento ja kokeilla tässä yhteydessä toisen avaruusaluksen kohtaamista ja kiinnittymistä avaruudessa. Edelleen on tarkoitus lähettää kuusi kuurakettia. Yhdessä niistä on tarkoitus lähettää koiria lyhyeksi ajaksi Kuuta kiertävälle radalle, sitten palautetaan ne maata kiertävälle radalle ja vihdoin ohjata avaruusalus takaisin maan pinnalle. Jos suunnitelmat onnistuvat, voidaan vielä lähettää kuuden miehen avaruusalus kiertämään Kuu.

1968: Suoritetaan useita uusia kohtaamis- ja kiinnityskokeita sekä miehittämättömien tieteellisten laboratorioiden lähettämisiä. Yksi tai kaksi Kuuhun laskeutumista avaruusaluksilla, joissa on eläimiä. Vielä yksi kuuden miehen aluksen kiertomatka Kuun ympäri.

1969: Lopullinen, ns. kenraaliharjoitus ihmisen laskeutumista varten Kuuhun. Jos koe onnistuu lähdetään matkaan heti ensi kerralla kuuden miehen voimalla!

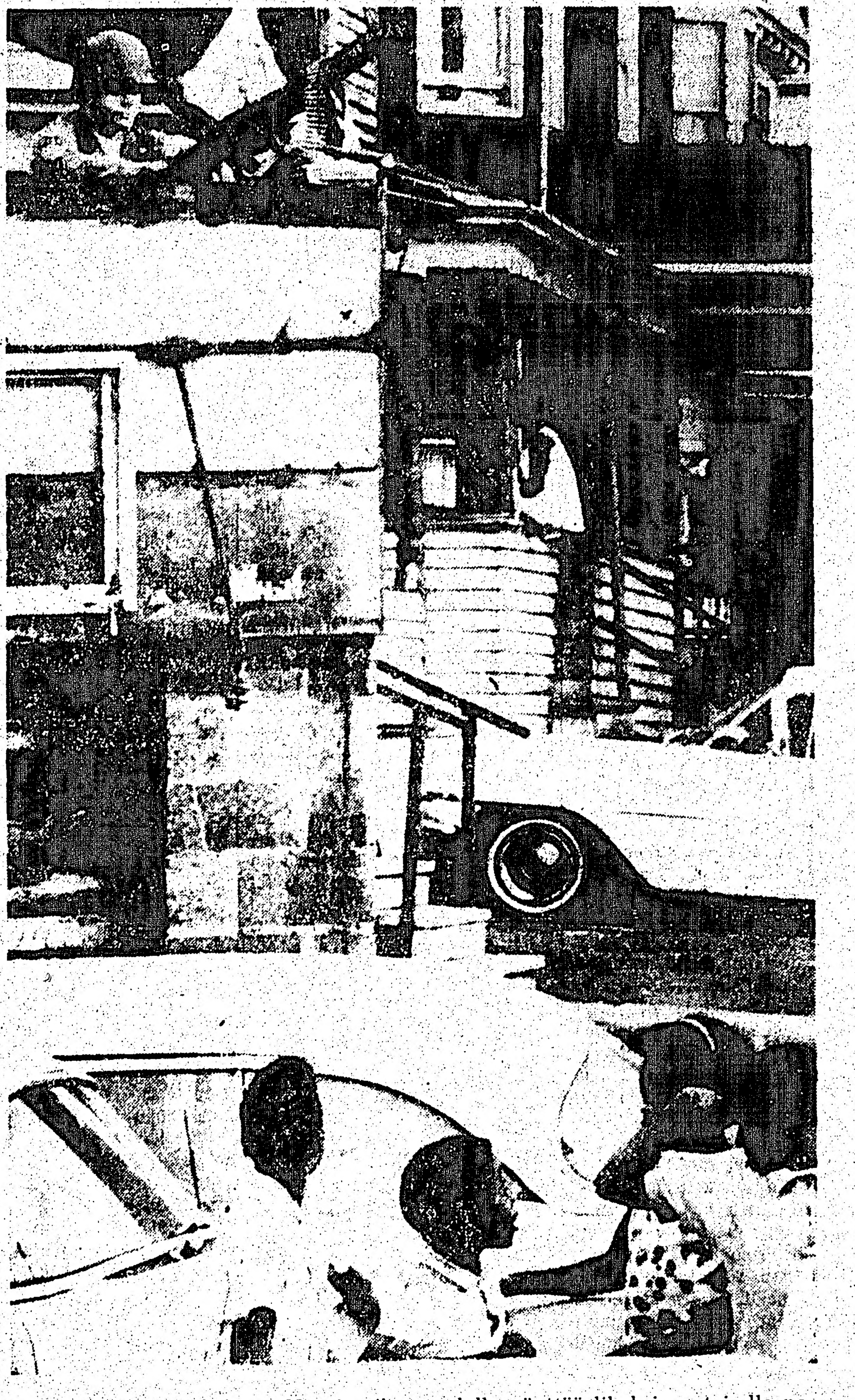

Clevelandin mellakkakuva. Nuori poika etualalla näyttää lihaksiaan toiselle pojalle. Yläkuvassa kansalliskaartilainen konekivääreineen ampumapaikalla.

Japani suurin laivanrakentaja

Lontoo. — Maailman suurin laivanrakentajamaa, Japani, teki uuden ennätyksen vuoden 1966 toisella neljänneksellä. Japanissa oli tänä aikana valmisteilla 3,773,673 tonnin edestä aluksia, ilmoittaa Lloydsin laivatilasto. Tämä on 350,000 tonnia enemmän kuin edellisen vuoden ennätys ja 521,776 tonnia parempi kuin edellisellä neljänneksellä.

Englanti on edelleenkin maailman toiseksi suurin laivanrakentaja. Kesäkuun lopussa oli rakenteilla 176 alusta, jotka vastaavat 1,328,638 tonnia. Tuotanto on laskenut 54,718 tonnia edellisestä neljänneksestä. Länsi-Saksa tuotti 964,637 tonnia ja säilytti kolmannen tilan, huolimatta 108,965 tonnin laskusta.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Elli Saari, Vancouver, B.C., täyttää lauantaina, elokuun 6 päivänä 80 vuotta.

Armas Lindberg, Sault Ste. Marie, täyttää sunnuntaina, elokuun 7 pnä 75 vuotta.

Hilda Tuori, Sudbury, Ontario, täyttää tiistaina, elokuun 9 pnä 84 vuotta.

Sulo Helminen, Windsor, Ontario, täyttää keskiviikkona, elokuun 10 pnä 76 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

PÄIVÄN PAKINA

AUSTININ MURHENÄYTELMÄ

Nuori austinilainen mies, 24-vuotias Charles Joseph Whitman, ampui kuoliaaksi ensin vaimonsa ja oman äitinsä ja sen jälkeen 12 muuta ihmistä, haavoittaen vielä 34:ää henkilöä ennenkuin tuli itse ammutuksi poliisien toimesta.

Tämän järkyttävän murhenäytelmän jälkikaikuja on ollut paljon. On pohdittu syitä syviä. On ihmetelty, miten kaikin puolin normaalinen henkilö voi rappeutua näin nuorella iällä siihen pisteeseen, että hän voi moisen teon suorittaa.

Syventymättä tässä yhteydessä sen paremmin lääkärien kuin miehen omaistenkaan lausuntojen ja kuvausten käsittelyyn, meitä kiinnostaa erikoisesti "tollottimien" ruudusta nähty presidentti Lyndon Johnsonin surulliset kasvonpiirteet ja hänen murheen murtuma lausuntonsa, että jotakin on tehtävä ampuma-aseiden kontrolloimiseksi Yhdysvalloissa.

Tässä yhteydessä mainittiin, että ampuja oli vielä murhapäivänä ostanut yhden "halvan kiväärin" jostakin tavaratalosta, ja että hänellä oli jo sitä ennen monenlaisia tuliluikkuja.

Kaiken tämän perusteella on sanottu, että ampuma-aseiden "kontrollia" on tiukennettava, jos mielitään moisia hirmutekoja välttää.

Tämä sellaisenaan on yksi esimerkki Yhdysvaltain yhteiskuntaelämän sairaudentilasta.

Me vanhempaan sukupolveen lukeutuvat muistamme aivan hyvin sen ajan, jolloin Yhdysvalloissa (kuten vielä täällä Canadassa) ylpeiltiin siitä, että toisin kuin esim. Hitlerin Saksassa, Mussolinin Italiassa ja Francon Espanjassa vain joitakin esimerkkejä mainitaksemme ampuma-aseiden kantolupia annetaan täällä kenelle tahansa täysjärkiselle aikuiselle.

Se oli siihen aikaan, jolloin Yhdysvalloissa vallitsi vielä suhteellinen kansanvalta ja vapaus verrattuna, monissa Euroopan maissa vallinneisiin fasistijärjestelmiin.

Nyt sen sijaan näyttää siltä, että Hitlerin maailmanvalloitusjälkiä ulkopoliittisesti seuraava Yhdysvaltain hallitus joutuu sisäpoliittisestikin koventamaan melko pitkälle jo kehitettyä diktatuurikomentoa.

Mutta mitä ihmettelemistä on oikeastaan siinä vaikka nykyinen "kasvatustyö" kehittää Yhdysvaltain Texasissa, presidentti Johnsonin "omassa" kotivaltiossa, presidentti Kennedyn ampujia, neekerien vihaajia ja sellaisia "sankareita" kuin vaimonsa, äitinsä ja viettomien ihmisten taposta syytetty Whitmanin?

Eikö Yhdysvaltain julkinen sana, radio, televisio, elokuvat ja kirjallisuus jumaloi ihmisten tappamista? Mitä enemmän amerikkalaiset tappavat vietnamilaisia, sitä suurempia sankareita he ovat julkisen sanan selityksen mukaan.

Ihmeköś sitten on, että joku onneton tulee väärinkasvatetuksi jopa siinä määrin, että hän pitää oman vaimonsa ja äitinsä sekä aivan tuntemattomien ihmisten tappamista luonnollisena tekona — nyky-amerikkalaiseen elämäntapaan kuuluvana sankaritekona. Niinhän menettelee Yhdysvaltain hallitus, lähettäessään sotajoukkojaan puolustuskyvyttömän Vietnamin kansan kimppuun.

Kuvaan kuuluu, että rauhanpuolustajia yleensä ja erikoisesti kommunisteja, pidetään Yhdysvalloissa miltei lainsuojattomina. Heidän puhe- ja toimintamahdollisuuksiaan rajoitetaan mahdollisimman paljon.

Mutta väkivaltamiehet saavat miltei esteettömäsi lietsoa vihan ja tappamisen ohjelmaansa.

AP:n Baltimoresta lähettämän äskettäisen tiedon mukaan Connie Lynch-niminen äärioikeistolainen "National States Rights" puolueen yksi kysytyin puhuja, on nyt syytettynä rotumellakoista.

Tämä vuonna 1936 Californiassa (General Assembly of Jesus Christ) papiksi vihitty mies on luonnollisesti valkoihoinen tulennielijä.

Mainitun uutistiedon mukaan hän oli Baltimoressa pidetyssä neekerivastaisessa kokouksessa sanonut: "Minä edustan Jumalaa, valkoista rotua ja perustuslaillista hallitusta, ja kuka tahansa ei siitä tykkää, hän saa mennä helvettiin."

Lainatkaamme vähän enemmän mainittua uutistietoa:

. . . Hän kysyi uutiskonferenssissa "miten helvetin lailla minä aiheutan mellakoita, jotka ovat jatkuneet vuosikausia.

Nigger (haukkumanimi) ryhmät kuten CORE ovat nostattaneet helvetin voimia viimeksikuluneet 15 vuotta.

Saturday Evening Post-lehti kertoi 1961 Lynchin sanoneen: "Tulee nousemaan verisiä rotumellakoita kautta tämän maan. Näyttämö lavastetaan maailman saamiseksi verikylvyyn.

"Ja kun savu haihtuu pois, jälellä ei ole mitään muuta kuin valkoisia rotuja. . ."

Anniston Star-kirjeenvaihtajan kertoman mukaan Lynch on sanonut: "Jos on suoritettava tappamisia neekerien saamiseksi pois valkoihoisten kaduilta ja meidän perustuslaillisten oikeuksiemme takaamiseksi, minä sanon, kyllä, tapetaan heitä".

Kun tällaiset yksilöt ovat saaneet vapaasti suorittaa Yhdysvalloissa "kasvatustyötään", samalla sotaministeri McNamaran ja ulkoministeri Ruskin muodostama "parivaljakko" kumppaneineen pauhaa jatkuvasti vietnamilaisten tappamisen ihanuudesta, mikä ihme se sitten, jos joku texasilainen vauhkopää tappaa oman vaimonsa, oman äitinsä ja ventovieraita maanmiehiään. — Känsäkoura.

Urheilua

Suomalaisuimarit saivat 84-63 voiton

Suomen ja Tshekkoslovakian välinen uintimaaottelu sujui odotetusti suomalaisten uimareiden merkeissä ja Suomi sai hyvityksen vuosi sitten kärsimälleen niukalle tappiolle. Suomi pystyi toisena kilpailupäivänä kasvattamaan reilusti tuulisella Uimastadionilla ensimmäisen päivän johtoaan maaottelun päättyessä pisteisiin 84—63.

Kilpailujen tulostaso pysyi melko korkeana ja kaksi uutta Tshekkoslovakian ennätystäkin syntyi. Lisäksi Timo Huttunen sivusi 100 m vapaassa omissa nimissään ollutta tuoretta ennätystään.

Päivän avauslaji 100 m vapaa oli täydellisesti kovakuntoisen Huttusen heiniä ja hänen tuloksensa 55.4 jäi kilpailujen kovimmaksi kansainvälisen mittapuun mukaan. Tasan sekunnin Huttuselle hävisi vieraiden Petr Lohnicky. Suomen toinen edustaja Kurt Mikkola sai tyytyä viimeiseen tilaan yli kolme sekuntia voittajalle hävinneenä.

400 m sekauinnissa odotettiin yleisesti Juhani Salvan voittoa, mutta Tshekkoslovakian Vilev Jirusek piti yllä sellaista vauhtia, ettei mulla ollut mitään sanomista. Jirusek kauhoi maaliin uudessa maansa ennätysajassa 5.05.3 ja yli neljä sekuntia myöhemmin päätti matkan Salpa. Lepolalla ei ollut hätää toisen tshekkiläisen kukistamisessa.

Kahden ensimmäisen lajin jälkeen olivat vieraat vielä hyvissä asemissa maaottelupisteissä, mutta seuraavat matkat toivat ratkaisun. Niin 1500 m vapaauinnissa kuin 200 m perhostelussakin ottivat suomalaiset kaksoisvoitot eivätkä tshekit pystyneet voittamaan suomalaisia myöskään hypyissä sen enempää kuin viestissäkään.

Juhani Teräsvuori hallitsi selvästi uinnin maratonmatkaa ja vain alkumatkasta pystyi Antti Nikula hänen vauhdissaan. Teräsvuoren aika erinomainen 18.16.3 ja Nikulan 18.29.4. Perhosuinnin voitti odotetusti Kasvio, mutta voimakkaalla loppuvedollaan toiseksi nousseen Pertti Haatajan suoritusta on pidettävä melkoisena yllätyksenä. Kasvion voittoaika 2.18.8 uupuu pari sekuntia Suomen ennätyksestä joka on hänen omissa nimissään.

Ponnahduslaudalla olivat miesten väliset tasoerot siksi selvät, ettei kilpailusta sukeutunut mitään jännittävää. Koskinen oli joukon paras 432.00. Tshekki Bauer sai kasaan 395.70 joka oli liikaa kolmanneksi sijoittuneelle Juvoselle.

Maaottelun päätöslajina uitiin 4x200 m:n vapaauintiviesti ja siinä Suomi kruunasi maaotteluvoittonsa komeasti sillä tshekkiläiset jäivät maansa ennätystuloksesta huolimatta tasan kymmenen sekuntia. Suomen aika oli 8.27.5.

—•—

Kinnunen kuntautuu, keihäs lensi 82.24

Jorma Kinnunen keihäs lensi 82,24 sunnuntaina Mikkelissä järjestetyissä kansainvälisissä Eero Lehtosen muistokilpailuissa. Seipäässä Ron Morris ylitti 503 ja John Cramerkin kukisti 10 sentillä Altti Alarodun tuloksellaan 490.

—•—

Bobby sai 750 puntaa

Lontoo. — Englannin jalkapallomaajoukkueen kapteeni Bobby Moore sai maanantaina vastaanottaa 750 punnan ($2,250) suuruisen palkkion eräältä englantilaiselta liikeyhtymältä.

Liike oli pyytänyt muutamia jalkapallolehtimiehiä päättämään, kuka olisi kisojen paras englantilainen pelaaja ja kuka kisojen paras pelaaja kansallisuudesta riippumatta. Bobby Moore, joka valittiin kisojen parhaaksi pelaajaksi, sai siten kummatkin palkinnot.

Geoff Hurst, joka laukoi loppuottelussa Länsi-Saksaa vastaan kolme maalia, sai 250 puntaa ($750) englantilaisten parhaana maalintekijänä.

—•—

USAn altaassa uitiin ME-vauhtia

Los Angeles. — Amerikkalainen Claudia Kolb saavutti viime sunnuntai-iltana uuden naisten 200 metrin sekauinnin maailmanennätyksen 2.28,0 Los Angelesissa jatkuneissa kansainvälisissä kilpailuissa.

Kolb paransi entistä amerikkalaisen Lyn Vidallin viime vuonna saavuttamaa ME-aikaa tasan sekunnilla. Toiseksi tällä matkalla sijoittui etelä-afrikkalainen Karen Muir ajallaan 2.34.4 ja kolmannen sijan otti amerikkalainen Sarah Bakewell, 2.370,

Aiemmin näissä samoissa kilpailuissa Muir oli saavuttanut 200 metrin selkäuinnissa maailmanennätyksen 2.28,1.

Myös miesten 200 metrin sekauinnissa näki uusi ME päivänvalon. Amerikkalainen Dick Roth aliitti 0,2 sekunnilla vanhan viime vuodelta peräisin olevan ennätyksensä uimalla ajan 2.14,9.

Jenkeille ME 4x400 m:llä

Los Angeles. — Amerikkalainen joukkue saavutti uuden 4x400 metrin viestijuoksun maailmanennätyksen 2 minuuttia 59,6 sekuntia Los Angelesissa. Joukkueessa juoksivat Bob Frey, Lee Evans, Tommie Smith ja Theron Lewis.

Entinen maailmanennätys 3.00,7 oli toisen amerikkalaisen joukkueen nimissä ja se juostiin Tokion olympiakisoissa vuonna 1964.

Los Angelesin kansainvälisten yleisurheilukilpailujen toisena päivänä saavutettiin muitakin hyviä tuloksia. Australian Ron Clarke voitti 10,000 metriä parhaalla koskaan Yhdysvalloissa juostulla ajalla 28.13,0.

19-vuotias amerikkalainen Jim Ryunin yritti parantaa omaa 880 jardin maailmanennätystään ja rikkoa Peter Snellin 800 metrin maailmanennätys ei onnistunut tällä kertaa. Ryun voitti 880 jaardin juoksun ajalla 1.46,2. Hänen keskiuoksua juoksema maailmanennätyksensä on 1.44,9.

400 metrin aitajuoksussa saavutti australialainen Gary Knoke vuoden kärkituloksen 49,7.

10-ottelussa oli amerikkalaisen Russ Hodgen pistemäärä 8.230.

—•—

Alppihiihdon MM-kilpailut

Portillo, Chile. — Kansainvälinen hiihtoliitto (FIS) päätti sunnuntaina siirtää eräiden Chilen alppihiihdon MM-kilpailujen lajien päivämäärää vahvistettua aikaisemmaksi. Syynä muutoksiin on kuuma kesä, joka saattaisi pilata tällä hetkellä erinomaisessa kunnossa olevat radat.

Naisten syöksylasku pidetään jo 8. elokuuta aiemmin vahvistetun 12. päivän asemesta. Syöksylasku on kenties tärkein kilpailu, ja lisäksi sen rata on kaikkein vaikein kunnostaa.

Naisten pujottelu on ohjelmassa 12. elokuuta, ja miesten pujottelu seuraavana päivänä.

—•—

Lapsiurheilijoita Artekin kisoihin

Alle 14-vuotiaista urheilijatytöistä ja pojista kootut kaksi Suomen edustusjoukkuetta matkustivat junalla maanantaina Helsingistä Neuvostoliittoon, jossa joukkueet osallistuvat lähipäivinä alkaviin Lasten Maailmankisoihin. Molempiin joukkueisiin kuuluu 6 tyttöä ja 6 poikaa. Kisat pidetään Mustanmeren rannalla kuuluisassa Artekin kansainvälisessä leirikeskuksessa. Kisojen jälkeen joukkueet lomailevat Artekilla.

Joukkueet valittiin Suomen Demokratian Pioneerien Liiton ja Kansan Raittiusliiton alaisen lapsijärjestön Sammontakojien toimesta ankarien karsintojen jälkeen.

Pippola 1.50,2

Lahti. — Lahden Urheilijain järjestämissä yleisurheilukilpailuissa Maanantaina Radiomäen kentällä jäi tulostaso muutamaa lajia lukuun ottamatta varsin vaatimattomaksi. Parhaaksi lajiksi kohosi 800 metrin juoksu, jossa Heikki Pippola johti alusta alkaen ja teki tuloksen 1.50,2. 400 metrin väliaika juoksussa oli vain 55,6. Paremman alkuvauhdin ansiosta olisi tuloksen parantunut melkoisesti. Mukana oli myös vanha "tankki" Olavi Salonen, mutta hän jäi seitsemänneksi ja aika oli varsin vaatimaton 1.54,9. Aarno Musku on jo toipunut jalkavammastaan ja juoksi 200 m aikaan 22,0. Marjatta Mäkinen teki naisten kiekossa tuloksen 49.49.

— Huonot ihmiset elävät syödäksensä ja juodaksensa, mutta hyveelliset syövät ja juovat eläksensä. — Sokrates.

Soittakaa meille kaikista vakuutuspulmistanne — — Meillä on yli 20 vakuutusyhtiötä, jotka kauttamme palvelevat Teitä — — Me vakuutamme Teille kaiken minkä voi vakuuttaa — —

O. K. JOHNSON & ASSOCIATES LIMITED
(suomea puhutaan)

697 Bay St., Toronto 2-B, Ont. — Toimistopuh. EM. 6-8586
O. NUMMINEN, kotiin HI 4-3356 — HELEN HIRVONEN, kotiin WA 2-4378

Jalkapalloilun MM-kisoissa eniten maaleja ampunut Portugalin Eusebio menossa itkien pois kentältä kun Englanti päihitti Portugalin välierässä maalein 2—1.

URHEILUPAKINAA

Äskettäin oli tässä lehdessä kirjoitus maidon erinomaisesta terveellisyydestä kaikkille ihmisille ja etenkin urheilijoille, sillä sisältäähän maito arvokkaita aineita elimistömme rakentamiseksi. Mutta kumma kyllä jätettiin mainitsematta, että maito ei sisällä lainkaan rautaa, joka juuri urheilijoille on yksi kaikkein tarpellisin aine, varsinkin kestävyyslajien harjoittelijoille.

Suomalaisia urheilijoita on erikoisesti vaivannut raudan puute, sillä suomalainen tavallisen ihmisen ruokavalio on sellainen, että se sisältää liikaakin maitoa ja juuri sen vuoksi kun muukin ravinto on rautapuutteista ajautuu urheilija siihen tilanteeseen, että tulee väsymys eikä jaksa harjoitella ja tulokset huononevat. Nythän Suomessakin jo lääketieteellisesti tarkkaillaan huippuurheilijan kuntoa ja tiedetään mikä niitä vaivaa ja mikä elimistöstä puuttuu. Mutta sittenkin on tilanne sellainen etteivät kaikki urheiluakaan harrastavat pääse lääketieteelliseen tutkimukseen, vaan monikin kuten meillä täällä harjoittelevat omiin nimiinsä eivätkä siis tiedä niistä puutoksista mikä aiheuttaa väsymyksen ja tulostason laskun.

Rautaa sisältäviä tabletteja Suomen urheilijat kyllä käyttävät ja juuri näillä ja järjestetyllä ruokavaliolla on voitu korjata raudanpuutos tilannetta. Kun varsinkin kestävyyslajeja harjoittava urheilija hikoilee lujaa ja menettää voimiaan on raudanhukka suuri. Hyvä on tämä meidänkin urheilijain muistaa, mutta ne urheilijat jotka olen nähnyt eivät varmastikaan kukaan ole raudan puutteessa sen vuoksi että ne olisivat harjoitelleet itsensä kuitiksi. Oikeastaan meidän urheilijamme harjoituksesta ei kannata puhua, siksi olematonta ja keskitettyä järjestystä se on vailla.

Kuten jo edellä mainittiin on maidon ravintoarvo suuri ja etenkin nuorten kasvavien lasten pitäisi saada paljon maitoa. Mutta ei asiaa josta ei oltaisi erimieltä myöskin. Muistuu tässä maidosta puheen ollen mieleeni prof. Yerginin kirjoitus jossa hän antoi tyrmistyttävän tuomion maidon turmiollisuudesta ihmiselle. Mitä hän sanoi? Kas näin: "Pysykää erossa maidosta, maito vaikuttaa kahdella huomattavalla tavalla ihmiseen, alentaa järjen tilaa ja tukkeaa elimistön. Luonto on varannut ja järjestänyt maidon lehmän lapsen, vasikan ravinnoksi, eikä ihmisen.'

Siinä sitä taas ollaan. Kun tästä muutenkin jo syntymässä olemme monet saaneet saaneet hyvin nuikasti sitä järkikultaa ja siitäkin menee lopputkin pois kun käytämme maitoa, niin jopa oikein vavahduttaa. Kun muutenkin kai elimistöstämme puuttuu raudan ohella muut monet kivennäisaineet ja mitä kaikkia ne nimeltään ovatkaan, niin paneepa tavallisen Pulliaisen ajattelemaan mikä tässä on oikein ja kehenkä todella voimme uskoa.

Meitä kielletään syömästä supisuomalaista muonaa perunoita ja sianläskisoosia kun Suomi johtaa verisuonten ja sydäntautien kohdalta maailmantilastoissa ja miestä ja naista kaatuu kuin korttа näiden tautien murtamana. Toinen lääkäri huutaa läskit ja rasvat pois ja liikuntaa enemmän, enemmän kasviksia, hedelmiä ja muuta sapuskaa kansalle. Eihän tämä neuvo nyt mikään nuori tapaus ole sillä johan vanha lääketieteen isä Hippokrates neuvoi että ihminen oikealla ruokajärjestyksellä voi pitää itsensä terveenä ja siitä muodostuu se lääke jolloin ei muita lääkkeitä tarvitakaan. Lähemmäksi luontoa neuvoi ihmisiä jo aikanaan kuuluisa ranskalainen filosoofi Jean Rousseau, mutta näyttää että me aina etäännymme vain luonnosta kauemmaksi ja kärsimme siitä nahoissamme. No aikansa kutakin sanoi pässi kun päätä leikattiin.

— TEKONIMUS.

Taas lahjusskandaali Länsi-Saksan sotaministeriössä

Bonn. — Länsi-Saksassa on paljastumassa uusi asehankintaskandaali, joka liittyy Saksan liittotasavallan hallintokoneistossa esiintyvään korruptioon, ja lahjusten ottoon. Länsisaksalainen lehti Deutsches Panorama on kertonut, että korkeassa asemassa olevat hallituksen virkamiehet ovat saaneet suuria lahjuksia sveitsiläiseltä Hispano-Suizalta, jotta tälle yhtymälle järjestettäisiin panssaroitujen kuljetusautojen tilauksia Budenswehriä varten.

Nämä tilaukset tehtiin jo 1950-luvulla, jolloin Bonnin sotaministeriön johdossa oli Franz-Josef Strauss. Ilman asianmukaisia kokeita tilattiin sveitsiläisyhtymältä 10,000 panssaroitua kuljetusautoa Bundeswehrin käyttöön ja maksettiin 205 miljoonan D-markan käsiraha. Kun tilatuissa autoissa myöhemmin havaittiin vakavia puutteita, vähennettiin tilausta jyrkästi.

Lehden esittämien tietojen mukaan oli Länsi-Saksan puolustusministeriön silloisella valtiosihteerillä Hopfilla, joka toimi Franz-Josef Straussin oikena kätenä suoranaista tekemistä näiden tilausten kanssa. Nykyisin Hopf toimii liittohallituksen kirjanpito-osaston presidenttinä. Tämä virasto valvoo mm. tämänkaltaisia kauppoja.

Lehden mukaan eivät tästä 'operaatiosta" hyötyneet ainoastaan hallitusvirkamiehet, vaan myös hallituspuolue, kristillisdemokraattinen liitto. Edullisen tilauksen johdosta Hispano-Suiza palkitsi CDUn suurella rahasummalla, joka pantiin puoluerahastoon.

Oppositiossa oleva sosialidemokraattinen puolue on vaatinut hallitukselta pikaista selvitystä lehden tekemien paljastusten johdosta, ilmoitti puolueen parlamenttiryhmän sihteeri.

Neuvostoliitto perustaa pankin Sveitsiin

Bern. — Neuvostoliitto perustaa pankin Sveitsiin, ilmoitettiin Bernissä viime viikolla.

Pankin perustaa Neuvostoliiton valtionpankki yhdessä maan valtiollisen säästöpankin ja ulkomaankauppapankin kanssa. Sen nimeksi tulee Voshod.

Kolme neuvostoliittolaista pankkia, jotka perustavat Voshodin, ovat täyttäneet pankin perustamiseen tarvittavat ehdot, ilmoittivat sveitsiläiset pankkiviranomaiset.

Uusia liikennelentokoneita N-liitolle

Moskova. — Neuvostoliitossa otetaan lähivuosina käytäntöön uusi matkustajakone "TU-154". Koneen nopeus on 900 km tunnissa ja se voi kuljettaa 160 matkustajaa. Koneen on tarkoitus korvata tutut "TU-104", "IL-18" ja "AN-10" koneet, ilmoitti NLn siviili-ilmailun tutkimusinstituutin johtaja N. Zaharov. "TU-154 suunnittelussa on otettu huomioon erityisesti kustannusten pienentäminen, jotta lentolippujen hinnat näin saataisiin pienemmiksi.

"TU-154":ssä on kolme kaksiaukkoista suihkuturbiinimoottoria, jotka on sijoitettu rungon takaosaan. Kone on varustettu täydellisin lentolaittein, jotka takaavat myös automaattisen laskeutumisen ja se pystyy lentämään vaikeissakin sääolosuhteissa.

Valmisteilla on myös keskisuuri JAK-40", joka pystyy kuljettamaan 24 matkustajaa 6000 km matkalla. Tämä kolmimoottorinen suihkukone saavuttaa 550—600 km tuntinopeuden, ja se on tarkoitettu lähinnä maan sisäiseen liikenteeseen.

Ihminen voi hyvin toimia avaruudessa

Moskova. — Avaruusalus Voshod-2:n lennon aikana otetut filmit on nyt julkaistu ensimmäisen kerran Moskovassa Aviatsija i Kosmonavtika-nimisessä lehdessä. Voshod-2 oli se neuvostoliittolainen avaruusalus, josta käsin avaruuslentäjä Aleksei Leonov suoritti avaruuskävelynsä.

Filmaus suoritettiin elokuvakameralla, jonka nopeus oli 24 kuvaa sek. Lehdessä esitetään myös vertailutaulukkoja avaruuslentäjän liikkeistä lentokonelaboratorio-olosuhteissa suoritetuista viimeisistä harjoituksista sekä hänen liikkeistään avaruudessa.

Asiantuntijaryhmä, johon kuuluu mm. lääkäreitä, toteaa kuvasarjoista ja taulukoista, ettei Aleksei Leonov ollessaan ulkona avaruudessa kadottanut paikallissuunnistuskykyään.

Kuten tunnettua oli kokeella tarkoitus mm. selvittää avaruuslentäjän tilan ja työkyvyn erikoisuuksia uusissa poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Leonovin maan päällä sekä lentokoneissa suorittamissa harjoituksissa kehittämät liiketottumukset ja yhtenäistämiset säilyivät hänen astuessaan avaruuteen. Tässä yhteydessä havaittu erillinen toimintojen laadun aleneminen niiden maanpäällisistä tai lentokone-olosuhteissa läpiviedyissä harjoituksissa suoritettuihin vastineisiin verrattuna ei säännönmukaisesti ylittänyt 30—40 prosenttia. Aleksei Leonovin avaruudessa suorittamien harjoitusten taso oli olennaisesti korkeampi kuin niiden taso hänen ensimmäisissä harjoitussarjoissaan.

Meksiko katkaisi suhteet Rhodesiaan

Mexico. — Meksiko on YKn turvallisuusneuvoston viime marraskuussa antamaa suositusta noudattaen katkaissut taloudelliset ja muut suhteensa Rhodesian kanssa, kerrottiin YKta lähellä olevasta lähteestä Mexicossa viikonvaihteessa.

Henkilöitä, joilla on Salisburyn viranomaisten myöntämä passi tai muu asiakirja, on kielletty pääsy Meksikoon 30. kesäkuuta lähtien, kerrottiin lähteestä. Aseiden ja öljyn vienti Rhodesiaan on kielletty.

Pääsihteeri U Thantille tiedotettiin Meksikon päätöksestä 18 heinäkuuta.

100 kommunistia surmattu Thaimaassa

Bangkok. — Thaimaan poliisit ja sotilaat ovat surmanneet yli 100 kommunistia ja ottaneet 800 epäiltyä kommunistia vangiksi, ilmoitettiin Bangkokissa. Kaikki pidätykset tapahtuvat maan etelä- ja koillisosissa.

Yli 2,000 epäiltyä antautui. Heidät tutkitaan ennen kuin he saavat palata koteihinsa.

Italian sosialistit yhdistyvät

Rooma. — Italian sosialistiset puolueet allekirjoittivat viime viikolla Roomassa sopimuksen, jolla Pietro Nennin johtama sosialistinen puolue ja Giuseppe Saragatin johtama sosialidemokraattinen puolue yhtyvät samaksi puolueeksi.

Yhdistymisen odotetaan muuttavan Italian politiikan. Molempien puolueiden edustajien muodostama komitea laati uuden puolueen säännöt. Sopimuskirja jätetään puolueiden keskuskomiteoiden hyväksyttäväksi syyskuussa ja puoluekokouksille 10. lokakuuta. Molempien puolueiden puoluekokoukset pitävät yhteisen istunnon 22—23 lokakuuta.

Varapääministeri Nenni, joka johti sokakomiteaa, sanoo olevansa tyytyväinen työn myönteiseen lopputulokseen.

(Jatkoa sivulta 1)

VILMA JA EINO LEHTOLA, Sudbury, Ont. lahjoittavat $10.00 haasterahastoon ja haastavat seuraavat ystävät tekemään vointinsa mukaan: Fanni ja Lenni Seppälä, Toronto, Hanna ja Matti Saari, Helmi ja Ossi Punkari, Irja ja Kassu Tulla, Sudbury sekä Eero Haara, Winnipeg, Man.

ANTON LAARI, St. Catharines, Ont. lahjoittaa $5.00 lehtien talousaseman turvaamiseksi.

EINO HARJU, St. Ann, Ont. lahjoittaa $5.00 lehtiemme talousaseman turvaamiseksi.

ANITA JA VILHO KOTILA, R. R. 3, Sudbury, Ont. lahjoittavat $5.00 haasterahaston hyväksi.

ARVO JA NICK KIVIHARJU, Whitewood, Sask. lahjoittavat yhteensä $5.00 lehtiliikkeen hyväksi.

ANTTI KARJALA, Rivers Inlet, B. C. lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin ilmestymisen turvaamiseksi.

M. VARILA, Rivers Inlet, B. C. lahjoittaa $5.00 ja haastaa seuraavat ystävät tekemään samoin: A. Joronen, Victoria, B. C., mr. ja mrs. Rauma Websters Corners, B. C., mr. ja mrs. Pärssinen, Vancouver, B. C., T. Boren ja Siviä ja M. Hill, Richmond, B. C.

MIKKO TERÄVÄ, Rivers Inlet, B. C. lahjoittaa $5.00 lehtiliikkeemme talousaseman turvaamiseksi ja haastaa seuraavat ystävät tekemään samoin: Mary Nurmi ja Vili Rahko, Vancouver, B. C., mr. ja mrs. Oiva Huhtala, Alberta.

HEIKKI KOSKELA, Rivers Inlet, B. C. lahjoittaa $5.00 lehtiemme haasterahastoon ja haastaa kaikki Heikit tekemään parhaansa.

EMMA JA HANS SUOMALA, R. R. 2, Sudbury, Ont. lahjoittavat $5.00 ja haastavat seuraavat ystävät tekemään samoin tai paremmin: Helmi ja Ilmari Lammi, Guilletville, Ont., Anni ja Aleksi Manninen, Elbow Lake, Hulda ja Eino Korhonen, Hanmer, Ont.

TOIVO RINTAMÄKI, Port Arthur, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden talousaseman turvaamiseksi ja haastaa seuraavat ystävät viemään haastetta eteenpäin: H. Leikas, Port Arthurista ja Oskar Hautala, Fort Williamista.

VELI KENTALA, Port Arthur, Ont. vastaa $5.00 saamiinsa haasteisiin ja haastaa seuraavat ystävät tekemään samoin tai paremmin: W. Metsälä, E. Telkkinen, Atso Koivuranta ja Vilho Alanen, Port Arthurista, V. Pesola ja Albin Koivukangas, Kaministiquia, Ont.

HJALMAR MANTERE, Port Arthur, Ont. vastaa $5.00 R. Roivaan haasteeseen ja toivoo, että Jalmar Lampainen, Ivar Salminen ja Margaret Pudas, R. R. 4, Port Arthur veisivät haastetta eteenpäin vointinsa mukaan

SOFIA SIREN, Port Arthurista, lahjoittaa $3.00 Vapauden talousaseman turvaamiseksi ja toivoo ystävien lahjoittavan vointinsa mukaan.

JOHN HOOK, Port Arthurista vastaa $5.00 Arthur Ahon haasteeseen ja haastaa Santeri Rantalan, Eino Kyynyn ja T. Laurilan, Port Arthurista sekä Erik Kruutin, Hearstista viemään haastetta eteenpäin.

JOHN KANGAS, Murillosta, lahjoittaa $2.00 Vapauden ja Liekin ilmestymisen turvaamiseksi ja toivoo ystävien huomioivan asian ja tekemään samoin tai paremmin.

MINNIE JA KARL VAINIO, Vancouver, B. C. lahjoittavat $20.00 Vapauden hyväksi, että sen ilmestyminen olisi turvattu ja haastavat seuraavat jatkamaan haastetta: Arvi Seppänen, Voitto Hietaniemi, Emeli Mäkelä ja Lauri Merio, Vancouver, B. C.

FLORA SAVOLA, Vancouver, B. C. vastaa $5.00 Martti Sutisen haasteeseen ja haastaa seuraavat ystävät tekemään samoin: Hellen Espeland, Port Arthur, mr. ja mrs. William Heinonen, Revelstoke, B. C., Mailis ja Bill Holtt, Sointula, B. C., Svante Kivelä, Shaunavon, Sask.

TILAAJA, Tarzwellista lahjoittaa $2.00 Vapaus kustannusliikkeen talousaseman turvaamiseksi.

FRANK RUOHO, Nipigon, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi ja haastaa seuraavat ystävät tekemään samoin: Frank Wuotila ja Lauri Järvi, Nipigon, Ont.

SELMA JA MATTI HIETALA, Windsor, Ont. lahjoittavat $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi, että niiden ilmestyminen olisi turvattu ja haastaa Windsorin edistysmieliset tekemään samoin.

TYYNE JA EINO YLINEN, Wahnapitae, lahjoittavat $2.00 Vapaus kustannusliikkeen talousaseman turvaamiseksi.

VÄINÖ WIRKKI, Sointula, B. C. lahjoittaa $5.00 lehtiensä hyväksi.

VÄINÖ KILPINEN, Worthington, Ont. vastaa $1.00 saamaansa haasteeseen.

SAIMI JA K. HEINÄMÄKI, Timmins, Ont. vastaa $5.00 Martha ja Jussi Salorannan haasteeseen. Kiitos muistutuksesta. Työväen lehti on akkuna josta ulos maailmaan valo loistaa. Emmehän salli verhon laskeutua sen eteen.

AUGUST LATVALA, Vancouver, B. C. lahjoittaa $5.00 lehtiemme talousaseman turvaamiseksi ja toivoo toisten tekevän samoin.

ERIC MÄNNISTÖ, Agincourt, Ont. lahjoittaa $5.00 suomalaisten edistysmielisen lehtiliikkeen hyväksi.

HILDA JA VÄINÖ HOLMA, Toronto, Ont. lahjoittaa $5.00 lehtiemme talousaseman turvaamiseksi.

SAIMI JA VÄINÖ HÄMÄLÄINEN, Montreal, Que. lahjoittavat $10.00 Vapaus lehtiliikkeen hyväksi, että lehtiemme ilmestyminen jatkuisi.

ALMA JA LAURI KARJALAINEN, Long Lake, Ont. lahjoittavat $5.00 lehtiliikkeemme hyväksi ja haastavat seuraavat ystävät tekemään samoin: Tili ja Vic. Hänninen, Bertha ja Kaarlo Toikka, Long Lake, Ont. Ida ja A. Kettula, Toronto, Ont.

VILJO HIETIKKO, Worthington, Ont. vastaa $2.00 Kalle Kauppisen haasteeseen.

LYYLI TUUTTILA, Toronto, Ont. vastaa $5.00 Jussi Tuomen haasteeseen ja haastaa Helmi Bostromin, Torontosta tekemään samoin.

AILI ROININEN, Sudbury, Ont. vastaa $5.00 Ida ja Oscar Männistön ja Fiia Wiitan haasteeseen ja haastaa Virtain tytöt ja pojat jatkamaan haastetta.

I. PARTANEN, Montreal Que., lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin hyväksi, että niiden ilmestyminen olisi turvattu.

LAURI HALONEN, Schreiber, Ont. lahjoittaa $3.00 lehtiemme hyväksi ja haastaa Elli Väyrysen, South Porcupinesta.

MRS. ELIZABETH JARVIS, Windsor, Ont. lahjoittaa $5.00 Vapauden ja Liekin haastekamppailun hyväksi ja toivoo, että kaikki lukijat tekisivät lahjoituksen.

LILLIE JA TOIVO NIEMI, Windsor, Ont. vastaavat $10.00 Elli ja Arvo Wuoren hasateeseen ja haastavat seuraavat: Selma ja Matti Hietalan, Friida ja Charles Mäen ja Sulo Helmisen, kaikki Windsorista, lahjoittamaan vointinsa mukaan.

Suezin tulot YATlle satakertaistuneet

Kairo. — Ennen Suezin kanavan kansallistamista Egypti sai kanavatuloina vain miljoonan puntaa vuodessa ja muut 59 miljoonaa puntaa menivät ulkomaisen yhtiön kassakaappeihin. Kanavan kansallistamisen jälkeen saamme vuosittain 100 miljoonaa puntaa, sanoi Yhdistyneen arabitasavallan presidentti Nasser viime viikolla Aleksandriassa vuoden 1952 vallankumouksen 14 vuotispäivän ja Suezin kanavan kansallistamisen 10-vuotispäivän juhlallisuuksissa.

Puheessaan presidentti Nasser kosketteli ulkopoliittisia kysymyksiä tuomiten jyrkästi länsivaltojen asetoimitukset Israelille. Hän arvosteli myös Saudi-Arabian ja Englannin välistä sopimusta englantilaisten lentokoneiden ja lentäjien lähettämiseksi Saudi-Arabiaan.

Siirtyessään käsittelemään arabimaiden huipputasoneuvotteluja presidentti totesi, että YAT teki aloitteen tällaisista neuvotteluista ja on tehnyt voitavansa puhdistaakseen arabien välistä ilmapiiriä ja tiivistääkseen arabimaiden rivejä.

— Kuitenkin arabitaantumukselliset ovat huolehtineet vain omien asemiensa lujittamisesta ja yhteistyön laajentamisesta imperialismin kanssa taistelussa arabivallankumousta vastaan. Huipputason kokoukset eivät enää kykene saavuttamaan niitä päämääriä, joita me niille asetimme arabimaiden toimintayhteyden nimessä, sanoi presidentti Nasser.

Sisältörikas ja hieno julkaisu

"UUSI NAINEN"

Irtonumeroita saatavana kirjakaupastamme seuraavat:

tammi-, helmi- ja maaliskuun numerot

Irtonumeron hinta 60c

Tilatkaa ja tutustukaa "Uusi Nainen"-julkaisuun!

Vapaus Publishing Company Limited

BOX 69, SUDBURY, ONT.

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Beaver Laken haalilla naistenkerhon järjestämä hauska illatsu kahvitarjoiluineen keskiviikkona, elokuun 10 pnä kello 7.30 illalla.

HYVÄ KIUAS-SAUNA
TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN 673-9595
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

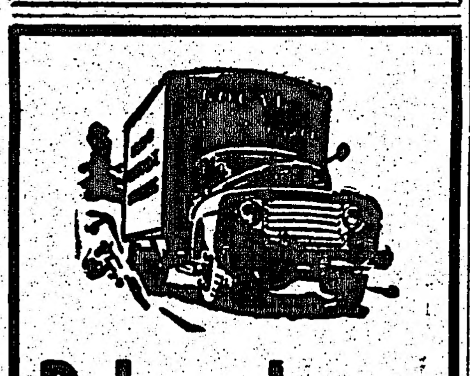

Delongchamp
CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

Union neuvottelijat palasivat takaisin raportin antaakseen

Incon kanssa Torontossa työehtosopimuksesta neuvottelemassa ollut terästyöläisten union neuvottelukomitea palasi torstai-iltana takaisin Sudburyyn. Valkka mitään virallista tietoa ei ole asiasta annettu, niin yleisenä käsityksenä on, että neuvottelukomitea haluaa esittää ainakin union luottamusmiehille (stewards) ja mahdollisesti jäsenkokouksellekin raoprtin neuvottelujen tähänastisesta kulusta.

Mitään tietoa ei vielä perjantaiaamuna ollut siitä, ovatko myös Incon edustajat lähteneet pois Torontosta.

Ontarion maakuntahallituksen sovittelija William H. Dickie on kieltäytynyt antamasta mitään lausuntoa tilanteen kehityksestä, paitsi sen, että "edistystä on tapahtunut" neuvotteluissa.

Tutkittuaan keskiviikkona toinen toisensa esityksiä, Incon ja terästyöläisten union edustajat neuvottelivat uudelleen torstaina, kello puoli kolmesta kello viiteen iltapäivällä. Neuvottelujen päätyttyä ilmoitettiin, että union edustajat palaavat takaisin Sudburyyn, todennäköisesti esittääkseen jäsenistölle raportin neuvottelujen kulusta. Juuri lehtemme painoon mennessä ilmoitettiin, että teräsunion osasto 6500 luottamusmiesten kokous pidetään perjantaina kello 10.30 ap.

Incon laitoksilla heinäkuun 14 pnä alkanut lakko jatkuu edelleen. Tässä "valtuuttamattomassa" lakossa on kaikkiaan noin 16,000 työläistä Sudburyssa ja noin 1,800 työläistä Port Colbornessa.

Bussiliikennöimis-anomuksia tuli 4

Kontrollilautakunnan keskiivikkoiselle kokoukselle esitettiin määräaikaan mennessä saapuneet neljä ehdotusta bussiliikennöimisoikeuden saamiseksi kaupungissa.

Viimeisenä tuli Four Seasons Coach Sudbury Ltd:n esitys (Sammy Jones). Se haluaa 10 vuotisen liikennöimisoikeuden luvaten hankkia uudet bussit ja järjestää liikenteen neljälle linjalle, kuten viime vuonna bussikysymyksen tutkimisesta annettu raportti edellyttää. Kaikki neljä yhtiöä lupaa järjestää puolituntisen palvelun arkipäivisin, tuntisen servisen sunnuntaisin, sekä muuttoliput linjalta toiselle.

Nickel City Enterprises (Dave LeClair) haluaa liikennöimisoikeuden ainoastaan Minnow Laken ja Capitol teatterin välille; Sudbury Transit Company (Aime de Chevigny) on yhtiö, minkä Sudburyn nykyiset bussinajurit ovat muodostaneet toivossa, että he voivat käyttää kaupungin lainausvoimaa yrityksensä rahoittamiseksi ja Laurentian Transit (Sudbury) Ltd., mikä ylläpitää Sudburyn nykyisiä bussipalveluja, haluaa kolmivuotisen liikennöimisoikeuden luvaten samalla parantaa nykyistä palveluaan.

Pitkän matkan vierailijoita

Elli Karvonen ja Reino Keto, Torontosta pistäytyivät suurjuhlilta palatessaan Sudburyssa Vapauden toimistossa matkaterveisiä kertomassa.

Lily ja Lauri Kolari, St. Catharinesista, jotka ovat vuotuisella vierailumatkalla sukulaistensa luona Sudburyssa, kävivät lehtemme toimistossa kotipaikkakuntansa ja yleensä lomalaisten mielessä olevista asioista juttelemassa.

Toivotaan vierailijoille hauskaa loman jatkoa ja hyvää kotimatkaa.

SAIRASLISTALLA

Heikki Hannula, Nairn Centre, Ont., on Sudbury General sairaalassa.

Virallinen tieto: teräsunio ei onnistunut nytkään

Torstaina saatiin virallinen vahvistus siitä, että teräsunio (United Steelworkers of America) epäonnistui jälleen Falconbridgen työläisten "valloitusyrityksessä".

Epävirallinen tieto siitä, että teräsuniolla ei ollut lain vaatimaa alinta määrää Falconbridgen työläisten jäsenanomuksia saatiin heinäkuun 25 pnä, jolloin Ontarion työsuhdelautakunta ilmoitti, että teräsuniolla oli vain 43.5 prosenttia edustava määrä mainitun yhtiön työläisten jäsenanomuksia.

Työsuhdelautakunta hylkäsi torstaina teräsunion edustusäänestysanomuksen sanomalla, että "anoja on pyytänyt lautakunnalta että se sai vetää pois edustusäänestysanomuksensa. Seuraten tavanmukaisia menetelmiä lautakunta on hyljännyt (teräsunion) anomuksen."

Vuonna 1962 anomus hyljättiin väärennetyksi sanottujen jäsenanomusten perusteella ja viime vuonna anomus hyljättiin samasta syystä kuin nytkin — sillä ei ollut riittävästi jäsenanomuksia.

Falconbridgen työläisiä edustavan Mine Mill union osasto 598 presidentti Bob McArthur sanoi: "Me olemme käyneet työehtoneuvotteluja yhtiön kanssa samalla kun olemme toimineet itsepuolustukseksi teräsunioa vastaan."

Falconbridgen työläiset voittivat äskettäin huomattavan väliaika-palkankorotuksen. Heidän voimassaoleva työehtosopimuksensa päättyy elokuun 21 pnä.

Mustikkasato on huono

Kuten kaikki marjassa käyneet henkilöt tietävät, tämänkesäinen helle, mikä on auttanut lomailijoita ja turistiliikennettä, on "polttanut" mustikkakallioiden sadon. CPRn pikatavaralähetysvirkailijat sanovat että tähän aikaan viime vuonna lähetettiin keskimäärin 100 koria mustikoita päivässä. Tänä vuonna on lähetetty keskimäärin vain 25—30 koria.

Viimevuosien aikana ovat Masseyn, Manitoulin saaren ja Spanishin intiaanit teltaneet mustikanpoiminnan vuoksi Simon järven luona lähes kaksi kuukautta. Tänä vuonna he olivat siellä vain viikon saaden hyvin heikon tuloksen työstään.

Yhdysvaltalaisilla 100 milj. pyssyä

New York. — Ampuma-aseteollisuuden erään puhemiehen antaman lausunnon mukaan yhdysvaltalaisten hallussa on niin paljon pyssyjä, että niillä voitaisiin aseistaa toinen puoli koko kansasta.

Kukaan ei tiedä, kuinka paljon amerikkalaisilla on pyssyjä — ei kukaan, hän sanoi. Mutta jos jonkinlainen numero on esitettävä, niin se on todennäköisesti yli 100,000,000, sanoi Charles Dickey, kansallisen ampumaurheilusäätiön johtaja.

Mr. Dickey arvioi, että 20—25,000,000 amerikkalaisella on oma pyssy, ja että tällainen määrä amerikkalaisia käyttää tavalla tai toisella pyssyä ajanvietevälineenä.

"Me tiedämme, että yli 15,000,000 henkilöllä on osavaltioissa metsästyslupa, mutta joissakin osavaltioissa ei vaadita lainkaan lupakirjaa jos henkilö on alle 16-vuotias tai yli 65-vuotias. Tämän perusteella voidaan olettaa, että metsästäjiä on kaikkiaan 17,000,000.

Mr. Dickey sanoi kannattavansa sitä, että kongressissa on esillä oleva laki ampuma-aseiden myynnin kontrolloimiseksi.

Liittokokous haluaisi saada yhteiset suurjuhlat 100-vuotispäivän kunniaksi

Port Arthur. — SCAULn liittokokous pidettiin elok. 1 pnä Iskun Puistossa. Kokouksen avasi Liiton sihteeri P. Vaurio minkä jälkeen valittiin kokoukselle virkailijat: Puheenjohtajiksi Liiton presidentti A. Hunnakko ja A. Widgren, kirjureiksi P. Vaurio ja E. Takala.

Liittotoimikunnan raportti luettiin ja siinä huomioitiin vuoden aikana järjestetty toiminta kuten Suomi-matkan järjestely ja voimistelijoiden lähettäminen TULn naisten liittopäiville sekä kursseille TULn Kisakeskukseen. Tämä yritys onnistui erikoisen hyvin, kiitos Liiton presidentille sekä useille eri seurojen toimitsijoille jotka tekivät paljon työtä tämän asian onnistumiseksi.

Liiton julkaisun myynnit eivät ole olleet kyllin tyydyttävät joten kehoitetaan seuroja myymään tätä julkaisua niin, että voidaan sen kustannuskulut peittää.

Seurojen raporteissa ilmeni, että maalaisseurat kärsivät jäsenten ja toimitsijavoimien vähyyttä. Alerts ja Visa ovat yhteistoiminnan avulla voineet saada kilpailuja järjestettyä ja ovat onnistuneet verrattain hyvin Toronton toiminta on ollut verrattain vilkasta ja voimistelua on harrastettu miesten sekä naisten sarjoissa. Port Arthurin Iskun toiminta on keskittynyt miltei voimisteluun ja on mukana useita nuoria urheilussa jotka ovat aloittaneet varhaisnuorien sarjassa. Toronton Yrityksen urheilijat ovat osallistuneet useampiin ulkopuolisiin kilpailuihin kuten Eesti-Suomi maa-otteluun ym.

Keskustelussa tuotiin esille esityksiä miten saataisiin toiminta ripeämmäksi ja saataisiin varhaisnuoria mukaan, että niistä voitaisiin kehittää tulevia urheilijoita. Myös tulee saada toiminta niin monipuoliseksi, että se kiinnostaisi kaikkia.

Päätettiin edelleen pitää yhteys kaikkiin järjestöihin kuten CSJ, AAU, Suomen TUL sekä Canadan hiihtoliitto.

Kysymys Liiton ennätyksien hyväksyminen ulkopuolella Liiton kilpailuiden jätettiin Liittotoimikunnan käsiteltäväksi.

Liitto-, laulu- ja soittojuhla päätettiin pitää Torontossa 1967. Kuorojen tekemä esitys, että muutetaan aika ensi vuonna heinäk. 1 päiväksi Canadan 100-v. juhlain yhteyteen, jätettiin Liittotoimikunnan huoleksi, että se lähettää kirjeet kaikille seuroille saadakseen heidän mielipiteensä ja tämän mukaan tehdään päätös ajasta. Tämän asian yhteydessä esitettiin seuraava ponssi:

"Tämä Liittokokous pitää hyvin tärkeänä esitystä yhteistoiminnasta kaikkien suomalaisten ryhmien yhteisten juhlien saamiseksi Canadan 100-vuotisjuhlan kunniaksi ensi vuonna. Koska on nyt kahdet Canadan suomalaisten "Suurjuhlat" suunniteltu pidettäväksi heinäk. 1 pnä Canadan 100-v. juhlapäivänä 1967, sen johdosta päätetään että 1) velvoitetaan Liittotoimikunta yhteistoiminnassa CSJn tpk. kanssa esittämään neuvottelua näiden juhlien yhdistämiseksi toisten juhlia järjestävän komitean kanssa.

2) Tämän tavoitteen onnistumiselle tärkeänä edelleen kehoitetaan samaan suuntaan tähtäävien ehdotusten ja aloitteitten edistämistä paikallisesti Liiton seurojen taholta."

Rauhan asian puolesta hyväksyttiin päätöslauselma mikä on esitetty juhlien aikana.

Liittotoimikuntaan tuli valituksi seuraavat henkilöt:

Presidentti: A. Hunnakko; sihteeri: P. Vaurio; Naisjaostoon: Martta Turkia ja Elsie Jokinen; rahastonhoitaja: Len Bostrom; jäseniksi: Eric Junnila, Eero Takala, Lauri Penttinen, Unto Penttinen, Voitto Salonen, V. Heikkilä.

Mitä on USA:n "vapaa lehdistö"

(Jatkoa sivulta 2)

joista "ei löydä jälkeäkään kun ottaa lehden käteensä".

"Samasta lehdestä löytää suuren määrän tarpeettomia uutisia", hän jatkaa "mutta minä olen sitä mieltä, että lehdistön on kerrottava Amerikan kansalle tärkeistä ongelmista."

Erityisen tarkkaan Washington kontrolloi sen, mitä lehdet kirjoittavat Vietnamin tapahtumista. Monet huomattavat henkilöt, joukossa mm. nimekkäitä amerikkalaisia poliitikkoja, ovat todenneet, etteivät amerikkalaiset tiedä totuutta Vietnamin sodasta. Jonkin aikaa sitten kaksi kongressin jäsentä, demokraatit John Gilligan ja republikaani Edwin Reinecke, sanoivat televisiossa, että Amerikan kansa kantaa "suurta huolta" Vietnamin sodasta, mutta ei tiedä, mitä Etelä-Vietnamissa todella tapahtuu. Objektiivisen informaation sijasta ihmisille tarjotaan propagandaa ja selityksiä "korkeista, ylevistä päämääristä", jotka likaisen sodan uskotellaan toteuttavan.

Myös sosiaalitutkimukset osoittavat, etteivät amerikkalaiset tunne kaikkia USA:n sodankäynnin tosiasioita. Tähän tulokseen on tullut Psykologisen sosiaalitutkimuksen neuvosto. Eräässä lausunnossaan se toteaa, etteivät amerikkalaiset tiedä juuri mitään amerikkalaisten ja etelä-vietnamilaisten joukkojen julmuuksista, erityisesti sotavankeja ja heidän perheitään kohtaan, eivätkä napalmin uhreista. Kaikki amerikkalaiset eivät tiedä, että etelävietnamilaisia partisaaneja vastaan käytetään sekä kaikkien uudenaikaisempia että vanhoja inkvisition aikaisia kidutusmenetelmiä ja että USA:n sotilaat pommittavat umpimähkään rauhallisia vietnamilaiskyliä.

Sosiaalitutkimuksen neuvosto toteaa mietinnössään edelleen, että amerikkalaisten kirjeenvaihtajien tiedotukset Saigonista ovat yksipuolisia. He vaikenevat siitä, mitä jenkkisotilaat tekevät etelävietnamilaisille partisaaneille. USAn hallitus salaa amerikkalaisilta totuuden, koska se ei voi olla varma siitä, että ihmiset tietäessään totuuden tukisivat sen politiikkaa.

SENSUURIMENTAALITEETTIA

Viranomaiset eivät kaihda jyrkkiäkään toimenpiteitä niitä lehtimiehiä vastaan, jotka pyrkivät antamaan objektiivisen ja todellisen kuvan Vietnamin tapahtumista. Hallituspiireissä esitetään vaatimuksia sensuurin aikaansaamiseksi. Edustajahuoneen jäsen Richard Ichord on kongressissa syyttänyt useita Vietnamin-kirjeenvaihtajia "destruktiivisesta kritiikistä" ja "negativismista". Hän on vaatinut, että lehdistö olisi alistettava samanlaisen kontrollin alaiseksi kuin sodan aikana: "Jos lehdistö ei osoita minkäänlaista vastuuntuntoa eikä hillitse itseään, meidän on otettava käyttöön jokin sensuurin muoto, johon tulee liittyä kirjeenvaihtajien ankarampi valikointi, rajoitetumpi pääsy sotarintamalle ja julkaistujen uutisten tarkka valvonta."

Olisi tietenkin väärin lukea koko Amerikan ja läntisen maailman porvarillinen lehdistö samaan kategoriaan. Yhdysvalloissa ilmestyy vielä lehtiä, jotka yrittävät ottaa itsenäisen näkökulman, koettavat selvittää tapahtumia ja kertoa niistä objektiivisesti. Niinpä New Yorkissa (Pennsylvania) ilmestyvä päivälehti Gazette and Daily julkaisee joka numerossaan artikkeleita kansainvälisistä kysymyksistä; monissa maailman tilanne esitetään varsin objektiivisesti. Lehti arvostelee ankarasti viranomaisten yrityksiä vaieta Vietnamin todellisesta tilanteesta. "Näiden valheiden takaa", kirjoittaa lehti Washingtonin yrityksistä vääristellä tietoja Vietnamista, "pilkistää niiden ihmisten voitonhimo, jotka ovat huolissaan ulkomaisista investioinnelstaan ja hankkivat voittoja asevarustelusta. Kaikki, mihin meillä ryhdytään, selitetään taisteluksi "kommunistien salajuonia" vastaan . . . Meillä on kummallinen tapa väittää kaikkea, mikä ei sovi meille, kommunistien salajuoneksi."

Yhdysvalloissa myös pasifisti-, nais- ja nuorisojärjestöt julkaisevat joitakin vapaamielisiä ja edistyksellisiä sanoma- ja aikakauslehtiä.

Mutta muutamat yksinäiset julkaisut eivät anna amerikkalaiselle lehdistölle sen väriä. Porvarillisen "vapaan" lehdistön ulkopoliittiset artikkelit eivät näytä omaa valoa, ne heijastavat hallitus- ja finanssipiirien väriä. Siksi ne sisältävät niin vähän objektiivista tietoa maailman tapahtumista.

— Boris Dmitrijev.

Indonesialaiset tuomitsevat USAn hyökkäyssodan

Singapore. — Jakartan radio tiedoitti viikon vaihteessa, että Indonesian Nuorisorintama "tuomitsee jyrkästi Yhdysvaltain asevoimien epäinhimillisen hyökkäyssodan Vietnamin kansaa vastaan."

Mainitun nuorisorintaman puhemiehistö "kehoittaa Yhdysvaltoja vetämään kaikki asevoimansa pois Vietanmista siten, että Vietnamin kysymys voidaan ratkaista rauhanomaisella tavalla Geneven sopimuksen puitteissa."

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Se suomalainen sauna

Kuuluisan suomalaisen saunan hoitoon ei kiinnitetä riittävästi huomiota. Saunanhan pitäisi olla puhtauden tyyssija, mutta usein tapaa epäsiistin saunan, jonka ilmakin on tunkkainen. Sauna ei suinkaan pysy puhtaana siksi, että siellä vain käydään peseytymässä, vaan vaatii sekin siivousta ja huolenpitoa.

Jos mahdollista, rakennetaan sauna joen tai järvenrantaan. Usein sauna sijoitetaan nykyisin kellaritiloihin. Tämä ei kuitenkaan ole suositeltavaa, esim. tuuletus on tällöin vaikeata saada tehokkaaksi. Mikäli sauna rakennetaan jonkin muun rakennuksen yhteyteen, olisi siihen kuitenkin saatava suora yhteys ulkoa. Huomioitava seikka on myös hyvä vedensaanti.

Hyvään saunaan kuuluu kylpymahdollisuuksien lisäksi peseytymis- ja pukeutumistilat Saunan käyttäminen peseytymiseen tekee lauteet likaisiksi ja niljakkaiksi, näin ollen se on suorastaan vaarallista etenkin perheissä joissa on paljon kylpijöitä.

Lattiapäällysteenä on saunassa betoni kestävin ja helppohoitoisin. Se on kuitenkin kylmä materiaali, joten betonilattialla käytämme puusäleikköä, jotta peseminen ja tuulettaminen olisi helpompaa. Säleiden väli n. 1 tuuma. Lattiaan tehdään vedenpoistoa varten aukko, ja koko lattia aukkoa kohti viettäväksi, jotta vesi todella valuisi pois eikä jäisi lauteiden alle bakteerien asuinsijaksi. Lauteet olisi tehtävä tarpeeksi leveiksi ja portaat irroitettaviksi, jotta jälleen pesutyö olisi helpompaa. Kaide on välttämätön. Avattava ikkunakin olisi suositeltava.

Saunan lämmityksessä havupuut ovat parhaita. Ne eivät kovinkaan nokea kiuasta. Vastoja ei pitäisi milloinkaan hautoa kiukaalla, vaan kuumassa vedessä. Kylvyn jälkeen lauteet huuhdotaan, vesiastia tyhjennetään ja säleiköt nostetaan kuivumaan.Myös käytetyt vastat ripustetaan kuivumaan, jotta ne voidaan polttaa. Sauna tuuletetaan perusteellisesti.

Vähintään kerran kuukaudessa olisi sauna pestävä, useimminkin jos kylpijöitä on kovin paljon. Katto ja seinät pyyhitään, puuosat pestään. Kiuaskivet on hyvä tarkistaa kerran vuodessa, halkeilleet kivet vaihdetaan ja nokeentuneet puhdistetaan harjalla.

Hoitaessamme saunaa ei meidän sovi unohtaa sen ympäristöäkään. Kaunis kukkaryhmä tai helposti hoidettava koristepensas saunan lähettyvillä täydentää sitä rentoutuvaa tunnelmaa, jonka kylpy aikaansaa.

★ ★ ★

Norjalaiset aviovaimot karttavat ansiotyötä

Naimisissa olevien naisten osuus elinkeinoelämässä on huomattavan alhainen Norjassa verrattuna muihin pohjoismaihin, ja Euroopan tilastoissakin se on alhaisimpia, kertoo kansainvälisen työjärjestön ILO:n julkaisema aikakauslehti Labour Review.

Otsakkeella "Naisten työolot Skandinaviassa" pohtii norjalainen sosiaaliasiantuntija Harriet Holter syitä siihen, miksi norjalaiset aviovaimot kaihtavat ansiotyötä.

Kodin ulkopuolella työskentelevien aviovaimojen prosentti oli v. 1960 Norjassa 9.5, Ruotsissa 23.4, Suomessa 25,9 ja Tanskassa 22.6. Norjalaiset naiset harjoittavat myös korkeampia opintoja vähemmän kuin pohjoismaalaiset kanssasisarensa. Tämän ilmiön syistä on esitetty monenlaisia teorioja, sanoo Harriet Holter, mutta mikään niistä ei kuitenkaan selvitä sitä kokonaan, vaan näitä teorioja on selviteltävä edelleen jatkuvan empiirisen tutkimuksen avulla.

Tanskaan ja Ruotsiin verrattuna on Norja vähemmän teollistunut ja sen väestö asuu enemmän hajallaan. Mutta ei Suomikaan ole sen teollistuneempi tai tiheämmin asuttu kuin Norja, ja kuitenkin Suomessa on paljon enemmän talouselämässä aktiivisia naisia kuin Norjassa.

Päiväkotien ja lastentarhojen puute on varsin suuri Norjassa missä v. 1963 oli vain 8,180 paikkaa, kun vastaava luku Ruotsissa oli 34,000 ja Tanskassa 40,000. Suomesta ei ole vastaavia tietoja, mutta eräs v. 1962 tehty tutkimus osoitti, että vain kaksi prosenttia ansioäideistä jätti lapsensa tämäntapaisiin laitoksiin. Vertailuja on kuitenkin tehtävä tietyin varauksin, sanoo kirjoittaja, koska mainitunlaisten laitosten luonne on erilainen eri maissa.

Onko norjalaisilla naisilla sitten toisenlainen asema kotiin ja perheeseen kuin muilla. Harriet Holterin mielestä ei ole olemassa tarpeeksi tutkimuspohjaa, jotta tähän kysymykseen voitaisiin vastata. V. 1964 tehty tutkimus, joka koski itsemurhatilastoa Skandinaviassa osoitti, että pienestä ryhmästä haastateltuja naisia olivat norjalaiset ja tanskalaiset "lapsirikkaimpia", t.s. asettivat lapset enemmän etusijalle kuin ruotsalaiset. Norjalaiset äidit eivät siis tässä suhteessa erottuneet omaan ryhmäänsä.

Ovatko norjattaret ehkä riippuvaisempia miehistään ja patriarkaalisemmin asennoituneita kuin muut? Tässäkään suhteessa ei ole olemassa tutkimusta, mutta Harriet Holter mainitsee, että suomalaiset sosiologit selvittelevät parhaillaan, missä määrin mahdollisesti matriarkaalisen perinteen jätteet vaikuttavat Suomessa sukupuoliajatteluun ja antavat suomalaisille naisille itsenäisemmän asenteen kuin muiden Pohjoismaiden naisille.

Erään kansanomaisen käsityksen mukaan on norjalaisilla vähemmän stressipitoinen asenne työhön ja he pitävät vapaa-aikaa suuremmassa arvossa kuin muut pohjoismaalaiset. Holterin mielestä on mahdollista, että tämä yleinen rentoutunut asenne työhön vaikuttaa myös naisiin, jotka sen vuoksi mieluummin ovat kotirouvia kuin osallistuvat elinkeinoelämään.

★ ★ ★

Retkelle voileipää

Kesäaterioiden kokoaminen on edessä monella perheenemännällä kesäviikkoina. Vaikka ei varsinaista pitempää lomamatkaa tehtäisikään niin ainakin viikonloppuina retkeillään ja tehdään luontoon kalastusja ruokaretkiä. Voileipäkori on pelastus monessa tilanteessa. Lapsille voileivät ovat kaikkein halutuinta retkievästä. Moni äiti toteaa varmasti myös sen seikan, että lasten retkivoileiville ei tarvita kallishintaisia päällysteitä, vaan lapset pitävät voileivistä, joilla voi olla vain vihannesviipaleita tai ohut kerros pehmeää juustoa ja persiljasilppua. Halutttuja ovat voileivät voipäällysteellä ja juomiseksi kylmä maito. Sittenkun kurkku ja tomaatti ovat hinnaltaan huokeita, voi nämä päällysteet ottaa eväskoriin erillisenä pakettina ja vasta kun retkipaikka on löydetty ja eväskori avataan, leikataan vihannekset, kullekin halunsa mukaan.

Kesäasunnolla on mukava ratkaista ruokavalion perusta ripustamalla kesämökin kattoon puukeppi- ja pujottamalla siihen jälkiuunileivät. Kun kerran täytetään reikäleipävarras katossa, on siinä aterian pohja koko kesäksi eikä ole leivänostohuolia joka päivä. Kesäasunnolla ja ulkona luonnossa maistuu leipä tavallista paremmin, varsinkin kuivahtanut hapanleipä. Leipävarras on mukava siitäkin syystä, että kun kesäasunnolla usein piipahtavat naapurikunnasta matkailevat sukulaiset ja tuttavat, on oman kotipaikkamme leipä heille jo vierastarjous sellaisenaan.

★ ★ ★

NIMILIPUT

Sivelkää säilyketölkkien nimiliput värittömällä kynsilakalla. Ne pysyvät puhtaina eikä niihin tartu sormista kosteutta tai rasvaa.

★ ★ ★

Munan leikkaus. On hyvin vaiketa leikata kovaksi keitettyä munaa keltuaisen hajoamatta. Pingoitetulla ompelulangalla se käy helpommin.

★ ★ ★

Käsienhoitoon. On hyvä hieroa käsiä jauhoisilla, hyvin keitetyillä perunoilla, jotka on kasteltu maitoon.

★ ★ ★

Perunakeitto. Jos perunakattila on sattunut kiehumaan tyhjäksi, sen tiskaaminen on helpompaa, jos se asetetaan ensin tiskipaikalle ylösalaisin ja sen annetaan seisoa hetken. Höyry irroittaa silloin kiinnipalaneen.

★ ★ ★

Paistinpannu. Huolimatta siitä että voitelette uuden paistinpannun ruoka tarttuu siihen helposti. Mutta jos ensiksi sivelette pannua raaalla perunalla ja tiskaatte sen, kaikki käy jo paremmin.

— On kurjaa, kun ei ihmisellä ole kylliksi älyä puhuakseen hyvin — eikä kylliksi arvostelukykyä vaietakseen.

La Bruyere.

IKKUNOITA, OVIA, 'PICNIC'-PÖYTIÄ
Uutuus "COMBINATION" puisia ulko-ovia — iso lasiosa ikkuna, kärpäsverkko pysyväisesti ovessa — ei tarvitse vaihdella. Varastossa tavallisia puisia nostoikkunoita — halvin ja edullisin pohjoisalueille. KEHYKSETTÖMIÄ IKKUNOITA — varustettu vahvoilla sivuttain liukuvilla ruuduilla, lännen seetristä raamit — kootaan liiman kanssa. Varastossa vahvoja "PICNIC"-PÖYTIÄ.
VALMISTAMME IKKUNAN JA OVEN RAAMEJA
SUDBURY PLANING MILL
19 Gino St. Copper kadun alkupäästä ylös. Puh. 675-6771

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Nykyaikainen hautaustoimisto, omistautunut hienotunteiselle palvelulle kaikkien uskontojen traditsiooneissa.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

Halutaan latojan harjoittelija
nuorimies tai poika latojan harjoittelijaksi joka omaa suomen kielen lukutaidon. Oppiaika on kuusi vuotta. Palkka ensin alussa 40% ammatinmiehen palkasta, joka nousee 5 prosentilla joka kuuden kuukauden kuluttua. Hyvä ammattiala oppia. Union alainen työpaikka. Palkkaetuihin kuuluu ryhmäsairas- ja tapaturmavakuutus, jotka liike maksaa puolet kuluista. Palkallinen vuotuinen loma. Lähettäkää hakemukset osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Limited
100 Elm St. West tai P. O. Box 69, Sudbury, Ont.